Бүхы ороннуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 105 (7105)
МАЙН 5
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭР—СОВЕТСКЭ ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

„Газетэ хадаа коллективнэ пропагандист, коллективнэ агитатор байхаһаа гадна, тэрэшэлэн коллективнэ эмхидхэгшэ мүн".

В. И. ЛЕНИН.

„Газетэ гээшэ үдэрөөр бэшэ, харин часаар ургаха ёһотой—энэ хадаа манай партиин эгээн хурса, эгээн хүсэтэ зэбсэг мүн".

И. В. СТАЛИН.

ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

Мүнөөдэр манай ороной бүхы алшад советскэ хэблэлэй Үдэрые мдэглэжэ байна. Советскэ Союзай оммунистическэ партиин централь- орган — «Правдын» түрүүшын мер 1912 оной майн 5-да гараһан . Тэрээнһээ хойшо энэ үдэр ма- й арадай заншалта һайндэр бо- ю.

Советскэ хэблэл хадаа коммунизм йгуулхын түлөө тэмсэлдэ манай ртиин идейнэ хурса зэбсэг мүн обо. Коммунистическэ байгуу- лтын зорилгонуудые бэелүүлгэдэ алшадые эмхидхэн элсүүлхэ, со- тскэ хүнүүдые коммунистическээр мүүжүүлхэ, марксизм-ленинизмын уехэ һургаалые арад зоной дунда лгэрүүлхэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб рамдал сахиха хэрэгтэ советскэ блэл гайхамшаг ехэ үүргэ дүүргэ- Коммунистическэ парти, манай уехэ вождьнор В. И. Ленин, В. Сталин хэблэлэй үүргые үндэ- эр сэгнэһэн байгаа. Хэблэл ха- а коллективнэ пропагандист, кол- ктивнэ агитатор байхаһаа гадна, рэшэлэн коллективнэ эмхидхэгшэ н гэжэ В. И. Ленин һургадаг һэн. блэл гээшэ манай партиин эгээн рса, эгээн хүсэтэ зэбсэг мүн гэжэ В. Сталин заадаг байгаа.

Советскэ Союз дотор олон арбаад ллион хэһэг газетэнүүд, олон мил- он хэһэг журналнууд болон но- уд хэблэгдэнэ. Манай ороной бү- арадууд өөһэдынгөө хэлэн дээрэ раһан газетэ, ном уншана. Энэ аа Коммунистическэ партиин ле- нско-сталинска национальна по- тикын айхабтар ехэ туйлалта .

Советскэ засагай жэлнүүдтэ бу- -монгол арадай удхаараа социа- листическэ, формоороо национальна льтура тон ехээр хүгжөө. Энээнтэй мта республика доторнай хэблэлэй рэг горьтойгоор дэбжэһэн байна. нөө 3 республиканска, 23 аймa-, олон тиражтай 3 газетэнүүд д ба бурят-монгол хэлэн дээрэ ана. Хэрбээ 1923 онһоо 1927 он эрхи үе соо номой хэблэл 542,8 млэй хуудаһан болохо хэмжээ- 133 ондоо номуудые гаргаһан аа һаа, мүнөө жэл 902 хэблэ- й хуудаһан болохо хэмжээтэй 140 оо номуудые гаргахань. Бурят- ол арад өөрынгөө түрэлхи хэ- дээрэ дэлхэйн арадуудай агуу- багшанар Маркс — Энгельс — ин — Сталинай зохёолнуудые, дой литературын классигуудай, етскэ уранзохёолшодой бэшэһэн уудые уншана.

оветскэ хэблэл арад зонтойгоо аршагүй бүхэ холбоотой, арадай партиин хэрэгэй түлөө үнэн сэ- р тэмсэдэг, Коммунистическэ тиин ба Советскэ правительствын итикые хэлбэришэгүйгөөр бэе- лдэг байна. Эгээл тиимэһээ тэрэ тэй, арад зонойнгоо дунда хүн- й юм.

оммунистическэ партиин XIX дын, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрь- февральско-мартовска ба ян- ска Пленумүүдэй шиидхэбэри- , парти, правительствын гарга- удаадахи тогтоолнууд манай доторхи коммунистическэ бай- лтын асари ехэ зорилгонуудые һан байна. Энэ зорилгонуудые үлхын түлөө амжалтатайгаар эхэ гээшэ советскэ хэблэлэй, тоодо манай республика дотор дат газетэнүүдэй нэрэ хүндын мүн.

азетэнүүд хадаа хүндэ индуст- хүсэтэ ехээр дэбжээхын түлөө, ай ажахын бүхы һалбаринууд- доторой резервнүүд ба арга бо- жонуудые элирүүлжэ хүсэдөөр лаха, ажалай бүтээсые саашa- дээшэлүүлхэ, продукциин ынь үные химдаруулха ба шана- ь һайжаруулха, тингэжэ арадай лэлэй товарнуудые үйлэдбэрил- эрид ехэ дэбжэлтэ туйлахын түлөө үдэр бүри тэмсэхэ ёһотой. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөе хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, ажалшадай үнэтэ үүсхэл ба дурадхалнуудые дэмжэхэ, үйлэдбэридэ үзэгдэһэн дутуунуудые хурсаар шүүмжэлхэ гээшэ газетэнүүдэй шухала зорилго мүн.

Мүнөө үедэ бүхы советскэ арад Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр оронойнгоо хүдөө ажахые түргэнөөр хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ бүгэдэарадай хэрэгтэ газетэнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаха зэргэтэй. Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые дэбжээхын, полинуудай ургасые ба малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө колхозникуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ партийна организацинуудта үдэр бүри туһалха шухала. Наукын туйлалтануудые ба түрүүшүүлэй дүй дүршэлые хүдөө ажахыда үргэнөөр хэрэглэхын тула газетэнүүд ехэ юумэ хэжэ шадаха, хэхэ ёһотойшье гээшэ. Тиихэтээ хамта, колхозууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые саг соонь элирүүлэн шүүмжэлхэ, агротехническэ ба зоотехническэ заабаринуудые хазагайруулха ябадалтай тэмсэхэ хэрэгтэй. Хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөөгэй корреспондентнүүд кукуруза тарилгын асуудалнуудта тусгаар анхаралаа хандуулха ёһотой.

Хүдөө ажахын асуудалнуудые зүбөөр, гүнзэгыгөөр харуулхын тула хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй өөһэдөө һайнаар шудалха ба мэдэхэ ёһотой байһаниинь ойлгосотой.

Марксизм-ленинизмын идейнүүдые дэлгэрүүлхэ, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ талаар хэблэлэй урда ехэ зорилгонууд табигдана. Газетэнүүд хадаа марксистско-ленинскэ теориин асуудалнуудаар статьянуудые толилхо, пропагандистска хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолхо, партиин түүхэ ба теориие шудалхадаа хубхай хооһоор сээжэлдэхэ ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ зэргэтэй. Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинай агуухэ һургаалые эсэшэ сусашагүйгөөр дэлгэрүүлхэ, манай правительствын дотоодын ба гадаадын политикые арад зондо тайлбарилха, советскэ патриотизмын ба интернационализмын үзэл суртаалаар ажалшадые хүмүүжүүлхэ гээшэ газетэнүүдэй үдэр бүриин нангин уялга мүн. Тиихэтээ хамта хүнүүдэй ухаан бодолдохи хуушанай сагай үлэгдэлнүүдтэй, хайра гамгүй тэмсэхэ шухала.

Газетэ хадаа партийна комитедэй үнэн сэхэ туһалагшань мүн. Партийна комитедүүд газетэнүүдэй редакцинуудай хүдэлмэриие саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ, тэдэниие һайн кадрнуудаар бэхижүүлхэ, газетын хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ эрдэмые ба ажалай мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ тушаа һаналаа табижа байха зэргэтэй. Гадна, газетэдэ гараһан шүүмжэлэлые дэмжэхэ, тэрэнэй эдэбхитэдые олошоруулха гээшэ шухала хэрэг болоно. Партийна организацинууд ханын газетэнүүдэй, «Дайшалхы хуудаһануудай», «Молнинуудай» үүргые саашадань дээшэлүүлхын түлөө оролдохо ёһотой.

Мүнөөдэр советскэ арад хэблэлэй Үдэрые һайндэрлэжэ байхадаа, өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые түргэнөөр зайсуулжа, газетэнүүдэй идейнэ хэмжээе ба эмхидхэхы үүргые саашадань дээшэлүүлхыень редакцинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ хүсэнэ. Советскэ хэблэл партиингаа хүтэлбэреэр коммунизмын илалтын түлөө саашадаашье үнэн сэхээр тэмсэхэ, партиин эгээл хүсэтэй зэбсэгынь байха байна.

Эдеэ хоолой промышленностиин түрүү предприятинууд

ЦСПС, мүн СССР-эй эдеэ хоо- товарнуудай промышленностиин, Р-эй мяханай ба һүнэй продукт- ай, мүн СССР-эй Загаһанай мышленностиин министерство- эдеэ хоолой предприятинуудай а дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социа- тическэ мүрысөөнэй энэ жэлэй эхи кварталай дүн гаргаба.

ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй жуулгын Улаан тугууд СССР-эй хоолой товарнуудай промыш- остиин министерствын 9 пред- тинуудай коллективүүдтэ ба- агдаа. Тэдэнэрэй тоодо Хруще- нэрэмжэтэ Московско хилээмэ- завод—автомат, «Красный Ок- » гэжэ Московско кондитерска рика, Ленинградска өөхэнэй ком- , Урицкиин нэрэмжэтэ ленинградска тамхинай фабрика, мүн бусад предприятинууд оролсоно. ВЦСПС-эй, мүн министерствонүүдэй дамжуулгын Улаан тугуудта 31 предприятинууд хүртөө. Тэдэнэрэй тоодо: Мантулинай нэрэмжэтэ рафинад сахар хэдэг Московско завод, К. Марксын нэрэмжэтэ Киевскэ кондитерска фабрика оролсоно.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугуудта хүртэһэн СССР-эй Мяханай ба һүнэй продуктнуудай промышленностиин министерствын предприятинуудай тоодо Микоянай нэрэмжэтэ Московско мяханай комбинат, Братцевска, Глебовскэ шубуу үсхэбэрилгын фабриканууд оролсоно.

(ТАСС).



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **В. И. Ленин, И. В. Сталин, В. М. Молотов** «Правда» газетын редакцида. 1917 он.
Уранзурааша **П. Васильевай** зураһаа.

Колхозуудай полинууд дээрэһээ

ТАРИЛГЫЕ УДААРУУЛАНГҮЙГӨӨР, САГ БОЛЗОР СООНЬ ҮНГЭРГЭЭ!

Республикын МТС-үүдэй хүдэлмэри тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын 1955 оной майн 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Бүхы дээрээ хэгдэһэн хүдэлмэри (зөөлэн хахалалгаар)
Погранична	26,0
Е.-Кударын	21,1
Кяхтын	18,0
Бичурын	16,9
Суулгын	16,2
Цагаан-Усанай	15,9
О.-Ключевскойн	15,0
Сүхын	14,3
Бургалтайн	14,1
Бага-Куналейн	12,5
Үшөөтэйн	12,4
Курбын	12,1
Ториин	11,5
Хамнигадайн	11,2
Селендумын	11,1
Ново-Брянска	10,8
Түнхэнэй	10,8
Закаменай	10,7
Тарбагатайн	10,5
Иволгын	9,5
Чесанын	9,3
Хориин	9,3
Жиримскэ	9,2
Сэлэнгын	9,0
Кыренэй	8,7
Е.-Куналейн	8,5
Хэжэнгын	8,0
Хонхолойн	7,3
Гашейн	6,9
Үдын	6,8
Сосновско	6,6
Кабанскын	5,8
Темлюйскэ	4,9
Саянтын	4,5
Итанцын	3,8
Эгэтын	0,8

Хэзээ хүдэлгэгдэхэ тракторнууд бэ?

Энэ жэлдэ полевой хүдэлмэринүүдэй эхилхэтэй хамта Тарбагатайн аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ Жиримскэ МТС-эй 4 трактор гараһан байгаа. Теэд тэдэ тракторнуудай оройдоо хоёрынь хүдэлгэгдэжэ, нүгөө хоёрынь задалагдашанхай поли дээрэ хэбтэнэ. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, тэдэ тракторнууд үбэлдөө муугаар заһабарилагдаһан байгаа. Теэд тэдээнэй эбдэрхэй частьнуудые түргэнөөр заһаад, хүдэлгэхэ тушаа тракторна бригадын бригадир нүхэр Тимофеевшье, МТС-эй участково механик нүхэр Поповшье һанаагаа зобоногүй. ХТЗ-НАТИ маркын № 40 тракторайнь бензобак хайлашанхай, механизаторнууд тэрээнээ абаад, МТС колхоз хоёрой хоорондо ябажа захалһаар һара болоо.

Энэ ушарһаа боложо, тарилгын урда тээхи хүдэлмэри саг болзортоо үнгэргэгдөөгүй. Колхоз 1000 гаран гектарта тарилга хэхэ байһан аад, мүнөө оройдоол 200 гаран гектарта эртын тарилга хээд байна.

Ч. Кондратьев.

МТС соогоо түрүүлэн...

Погранична МТС-эй (Кяхта) харьяата колхозуудай дундаһаа Ульяновай нэрэмжэтэ артель ороoһото культурануудай эртын тарилга хэжэ дүүргэбэ. Энэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа нүхэр Бондаревой хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид энэ жэлэй полевой хүдэлмэринүүдые эмхитэйгээр эхилжэ, эртын тарилгые богони болзор соо дүүргэбэ.

Бригадын трактористнар Василий Полынцев, Михаил Серебренников гэгшэд «У-2» тракторaар хүдэлмэрилхэдөө халаан бүхэндэ хоёр нормо дүүргэнэ.

Һүүлэй мэдээгээр МТС-эй харьяата колхозууд хамта дээрээ 1500 гектарта хабарай хара таряа болон шэниисэ таряад байна. Ороoһото культурануудай эртын тарилга һаяар дүүргэгдэхэнь.

П. Финеев, МТС-эй директор.

Тракторнуудаа һайнаар харууһална

Кыренэй машинно-тракторна станци Иркут голой урда бэеэр түбхинэһэн хүдөө ажахын хэдэн артельнүүдые хангадаг юм. Урдань энэ МТС Жэмһэгэй, Кыренэй, Туранай сельсоведүүдэй колхозуудые хангадаг байһан һаа, энэ жэлдэ Тоорын сомоной хоёр колхоз МТС-эй харьяата боложо, тэрэнэй ажал-ябуулгын зоно улам үргэдөө.

Энэ жэлдэ МТС-эй харьяата колхозууд хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаба.

Мүнөө МТС-эй механизаторнууд ороoһото культурануудые тарилгада жэгдэрэн оронхой. Тракторна бригадануудай гэшүүд 1955 ондо баян ургаса ургуулхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

«Путь-Ленина» колхоздо ажалладаг тракторна хоёр бригадын хүдэлмэриие жэшээ болгон харуулая. Эндэ Сырен Шагжеевич Баторовай, Даба Хоборкович Тахановай бригаданууд ажаллана. Колхозой правлени механизаторнуудта анхаралаа ехээр табина. Тэдэнэй байха вагончигууд һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Харуулан ойлгуулха агитаци эндэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Механизаторнуудай абаһан уялганууд, тэдэнэрэй үдэр бүриин показательнууд, ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһанууд» саг соогоо гаргагдажа байдаг. Баторовай бригада Уляабар, Хүлшэбэр гэжэ газарнуудта эртын борнойлго дүүргээд, тарилга хэжэ эхилээ. Энэ бригадын механизаторнууд вагончик соо байрладаг. Тэндэнь дулаан, сэбэр юм. Эрхим трактористнууд Лопсон-Нима Гыргенов, Иван Тонтоев хоёр һайнаар ажаллажа, бусад механизаторнуудта жэшээ харуулна.

Коммунист Даба Тахановай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада хабарай полевой хүдэлмэриин эхинһээ хойшо һайн үрэ дүнгүүдые туйлана. Эндэ механизаторнуудай ажал зүбөөр эмхидхэгдэнхэй. Механизаторнууд трактор болон прицепной машинануудаа һайнаар харууһалжа, бүтээсыень дээшэлүүлнэ. Тракторист Ж. Ангаев, Ш. Хусаев, Б. Бирбаев гэгшэд нормоёо үдэр бүри 110—120 процент дүүргэдэг байна.

Т. Александров.

Түнхэнэй аймаг.

Залуу механизаторнуудай эршэтэ ажал

Заиграйн аймагай колхозуудай поли дээрэ хабарай тарилгын хүдэлмэринүүд үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Курбын МТС-эй нүхэр Архип Спиридоновой хүтэлбэрилдэг комсомольско залуушуулай тракторна бригада Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй түрүүшын үдэрнүүдһээ хойшо 150 гектарта тарилга хэһэн, 120 гектарта эртын пар хахалһан, 130 гектар талмай тарилга хэлгэдэ бэлэдхэһэн байна. Тэрэшэлэн 410 гектарта эртын борнойлго хэжэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто бария.

Энэ бригадын гэшүүд полевой хүдэлмэри дээрэ эрхим жэшээ харуулна. Комсомолецууд-трактористнар Григорий Солдатов, Иосиф Спиридонов гэгшэд үдэр бүхэндэ халаанайнгаа даалгабаринуудые 120—130 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тиихэдэ тракторист Прокопий Битаев «ДТ-54» трактораар үдэр бүхэндэ 33 гектарта тарилга хэхэ нормотой байгаад, 45—50 гектар хүрэтэр тарина.

«Улаан-Эрхирик» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан нүхэр Раднаевай тракторна бригада мүн һайнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ бригадынхид 200 гектарта тарилга хээд, 200 гектар пар хахалаад, 150 гектар газарай хүрьһэ тарилга хэлгэдэ бэлэдхээд байна. Энэ бригадын трактористнар нүхэд Кауров, Агбанов гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, халаанайнгаа нормонуудые 140 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тэрэшэлэн «1-ое Мая» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан дүй дүршэл ехэтэй механизатор А. Ерофеевэй хүтэлбэрилдэг комсомольско залуушуулай тракторна бригада полевой хүдэлмэринүүдэй эршые улам бүри шангадхан, үдэр бүхэндэ нэгэ хахад нормо дүүргэнэ.

Эдэ механизаторнууд хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто дүүргэжэ, ороoһо таряанай баян ургаса хуряахын түлөө тэмсэнэ.

Ф. Перелыгин.

Түрэл партиингаа уряагаар колхоздо ажаллахаяа гарая!

Хүдөө ажахын артельнүүдые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ тухай манай түрэл парти, правительствын Хандалгые Бурят-Монголой педагогическа институдай коллектив халуунаар дэмжээ. Колхоздо эльгээхые гуйһан 9 хүнэй мэдүүлгэ институдай партийна организацида ороһон байна.

Һаяхан институдай партийна организациин суглаан болоҗо, тэрээн дээрэ коммунистнууд парти, правительствын Хандалгые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, колхоздо ошожо ажаллахые хүсэһэн нүхэдэй мэдүүлгэнүүдые хаража үзэбэ.

Мэдүүлгэ баригшадай дунда институдай директор, физико-математическа наукануудай кандидат Александр Васильевич Булгадаев оролсоно.

Институдай партийна бюрогой секретарь, физико-математическа наукануудай кандидат Корнил Дмитриевич Золтоев мэдүүлгэ соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Би партийна хүдэлмэриин олон жэлэй дүй дүршэлтэйб. Энэ дүй дүршэлөө колхозой нинтын ажахые хүгжөөлгэдэ зорюулха хүсэлэнтэйб».

Мүн марксизм-ленинизмын кафедрын ассистент, партийна бюрогой гэшүүн Федор Миронович Ушнаев мэдүүлгэ бариһан байна.

—Бидэнэр түрэл партиингаа анхарал оролдолгын ашаар эрдэмтэй, бэлигтэй болообди, мүнөө манай парти колхозуудые эмхидхэхы дүй дүршэлтэй, шадабаритай кадрнуудаар бэхижүүлхые уряалһан байна. Хэрбээ манай коллективэй намда найдажа, колхозой ажахые хүтэлбэрилэгшөөр эльгээгээ һаань, даажа абаһан колхозоо түрүү колхозуудай зэргэдэ гаргахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулхаб, —гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Институдай марксизм-ленинизмын кафедрын багша, түүхын наукануудай кандидат Иван Леонтьевич Дульбинов, ородой литературын багша, филологическа наукануудай кандидат Андрей Андреевич Белоусов болон бусад түрэл партийнгаа уряагаар колхозой түрүүлэгшын тушаалда эльгээхыень гуйһан мэдүүлгэнүүдые бариһан байна.

Т. Бадмаев.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн типографи

Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитет болон БМАССР-эй Культурын министерство полиграфическа промышленностиин предприятинуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн һаяхан гаргаба. Тиин 1-дэхи кварталай дүнгэй ёһоор Хойто-Байгалай аймагай типографиин коллектив (даагшань нүхэр Добрецкий) түрүү һуурида гаража, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой президиумэй болон БМАССР-эй Культурын министерствын дамжуулгын Улаан тугта ба мүнгэн шанда хүртэһэн байна. Тиихэдэ Кабанскын, Байкало-Кударын, Зэдын, Мухаршэбэрэй аймагуудай типографинуудай коллективүүд һайн амжалта туйлаа.

Н. Левекий.

Ленинградай предприятинуудта 10 мянган ханын газетэ гаргагдана

ЛЕНИНГРАД, майн 3. (ТАСС). Городой заводуудта болон фабриканuудта арба гаран мянган ханын газетэ гаргагдана. Олон тоото эдэбхитэдэй туһаламжа хэрэглэлсэн эдэ газетэнүүд парти ба правительствын шиидхэбэринүүдые тайлбарилна, үйлэдбэриин новаторнуудай түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлгэдэ туһална, дутуу дундануудые шүүмжэлнэ. Куйбышевай нэрэмжэтэ карбюраторна заводой «Карбюраторщик» гэжэ ханын газетэ хүдөө ажахын машинануудай запасна частьнуудые үйлэдбэрилхэ даалгабаряа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бригаданууд болон участогуудай хоорондо социалистическэ мүрысөө үүсхээ. Мүн бусадшье газетэнүүд партийна организацинуудтаа ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

МҮНӨӨДЭР—СОВЕТСКЭ ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

Хододоо түрүү зэргэдэ байлсаха

* *

Хүдөө бэшэгшэдтэеэ барисаагаа һайжаруулнабди

Партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй гараһанай һүүлдэ манай Зэдын аймагай колхозууд болон машинно-тракторна станцинууд эдлүүриингээ газарые һайнаар ашаглажа, 100 гектар бүхэндэнь малажалһаа ашаг шэмэ абалгаяа хэдэн дахин дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэә. Тиигээд 1955—1960 онуудта ниитынгээ ажахые, тэрэ тоодо малажал хүгжөөлгөөр тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, тэдэнээ мүнөө амжалтатайгаар бэелүүлжэ захалба. Тэдэ хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ хэрэгтэнь туһалха зорилгоор манай газетэ хүдөө ажахын асуудалнуудта гол шухала анхаралаа хандуулдаг болоо. Мүнөө газетымнай номер бүхэндэ хүдөө ажахын темэнүүдээр, ажахын ябажа байгаа кампаниинуудаар статьянууд болон заметкэнүүд толилогдожо байдаг болонхой. Оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ байдаг түрүүшүүл статьянууд дотор урмашуулан магтагдадаг, тэдэнэй баян дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэдэг, мүн баһа ажалаа муугаар ябуулдаг, агротехническэ ба зоотехническэ наукануудай заабаринуудые хазагайруулдаг колхозууд, таряанажалай болон тракторна бригаданууд, малажалай фермэнүүд, хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг тус тус хүнүүд хурсаар шүүмжэлэгдэдэг байна.

Һүүлэй үедэ хүдөө ажахые хүгжөөлгөөр аймагай ажалшадай урда байгаа зорилгонуудые, мүн эдээнние бэелүүлхэ хэрэгтэ ушардаг дутагдалнуудые зүбөөр харуулан элирүүлхын тула манай газетын редакци хүдөө бэшэгшэдтэеэ холбоо барисаагаа һайжаруулжа байна. Гансахан энэ жэлэй үнгэрэгшэ һаранууд соо хүдөө бэшэгшэд болон ханын газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөе хоёр дахин үнгэргөөбди. Тэдэ зүблөөнүүд дээрэ манай хүдөө бэшэгшэд газетымнай зарим һайн талануудые тэмдэглэһэн, олон дутагдалнуудыемнай элирүүлжэ үгэһэн байха юм. Тиихэдэ, МТС-үүдэйнгээ зононуудта хүдөө бэшэгшэдэй зүблөөнүүдые мүн лэ үнгэргөөбди. Эдэ зүблөөнүүд дээрэ хүдөө ажахын асуудалнуудые харуулгаар гол түлэб хөөрэлдэгдэһэн байгаа. Хүдөө бэшэгшэдтэеэ холбоо барисаагаа һайжаруулха талаар хэдэ хэдэн шухала удхашанартай хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэһэнэймнай ашаар газетымнай хуудаһанууд дээрэ колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, механизаторнуудай, мэргэжэлтэдэй статьянууд олоор толилогдодог болоо. Тэдэнэр статьянууд дотороо ехэнхидээ өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай, мүн һанамжануудаа бэшэжэ байдаг. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ Молотовой нэрэмжэтэ колхозой суута хонишод Чойбсонов, Хохлов гэгшэд манай газетэдэ хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр, һонирхолтойгоор бэшэһэн байна. Хонидһоо нооһо хайшалалгые дээшэлүүлхэ талаар һайн амжалтануудые туйлаһан үүлтэртэ хонидой Боргойн совхозой хонишод болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд һургаал абамаар, һонирхолтой статьянуудые бэшээ. Ажахын энэ жэлэй үнгэрэгшэ хахад соо һү һаалгаяа 3 дахин дээшэлүүлһэн Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай статьянууд мүн лэ газетэдэмнай толилогдоо.

Һүүлэй үедэ бидэнэр наукын туйлалтанууд болон түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхаралаа хандуулдаг болообди. Хурьгадые үбэл эртэ түрүүлхэ, тэдэниие кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ, туталнуудые эхэһээнь һалгаажа, түлигдэдэггүй байрада бйилгажа түлжүүлхэ асуудалнуудаар тусхай хуудаһанууд гаргагдаа. Манай газетэдэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэд — Үшөөтэйн МТС-эй главна агроном Иван Кулик, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник Елена Шевлякова, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник нүхэр Ухинов болон бусад удха һайнтай, колхозникууд болон механизаторнуудта үнэхөөр туһа болохо статьянуудые хирэ-хирэ болоод бэшэжэ байдаг. Мүн тэрэшэлэн Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Сагалеев, Боргойн совхозой хонишон нүхэр Цыденов гэгшэд нютагтаа боложо байһан һониннуудые саг үргэлжэ бэшэжэ, газетын редакцида дуулгажа байдаг заншалтай.

Аймагай колхозууд энэ жэлдэ кукурузые тус тустаа хэдэн зуун гектарта тарихань. Кукуруза хадаа манай эндэ түрүүшынхеэ иимэ ехээр таригдажа байгаа шэнэ культура мүн. Тиимэһээ кукурузые яажа тариха, тэрэниие хайшан гэжэ ургуулха, хуряаха тухай заабаринуудтай колхозникууд болон механизаторнуудые танилсуулха гээшэ газетын түрүүшын ээлжээнэй уялга болоно. Урда жэлнүүдтэ кукуруза тарижа, энэ культурые ургуулха талаар дүй дүршэлтэй болоһон Чапаевай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай кукуруза ургуулагшадта статьянуудые захижа бэшүүлээбди. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо ажаллахаар нүүжэ ерэһэн нүхэр Кобыльченко эндэ яажа кукуруза ургуулха тухай һонирхолтой статья бэшээ. Тэрэ үнгэрэгшэ жэлдэ өөрынгөө хубиин участок дээрэ кукуруза тарижа, үрэһэ хүрэнгэ абаһан байгаа. Дүй дүршэлынь харалсажа, колхозой правлени нүхэр Кобыльченкые кукуруза ургуулха звеное даагшаар томилоо. Эндэ мүнөө тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

Хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэнь аймагай колхозуудта туһалжа байха зорилгоор манай газетын редакци саашадаашье хүдөө бэшэгшэдтэеэ холбоо барисаагаа һайжаруулжа байха юм.

М. Нимаев, «Зэдын колхозник» газетын редактор.

* *



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республиканска типографиин эрхим линотипистка Галина Зиновьева шэнэ номой текстые линотипнэ машинаар шудхажа байна. Нүхэр Зиновьева нэгэдэхи кварталай үйлэдбэриин даалгабарине 144 процент дүүргэә.

Ф. Максимовай фото.

Минии һанамжа

Советскэ орон дотор хэблэгдэдэг центральна, республиканска болон аймагай газетэнүүд социализмын оронной ажалшадай шэн габьяата ажал, тэдэнэй материальна ажана байдалайнь хэмжээнэй дээшэлжэ байһан тухай хурса үгөөр, уранһайханаар харуулжа бэшэдэг байха юм. Газетэнүүдые уншаад байхадаа парти ба правительствын табиһан гол зорилгонуудые советскэ арадай хэр зэргээр бэелүүлжэ байһаниинь мэдэдэгбди.

Мүнөө үедэ советскэ арад партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлжэ эхилээ. Малажалһаа ашаг шэмэ абалгые ехэдхэхэ хэмжээ-ябуулгануудые колхозникууд зохёон баталаад, тэдэнээ ажал хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө шармайн тэмсэнэ. Колхозуудтамнай партиин уряагаар нилээд олон хүнүүд ерэжэ байна. Эдэнэй олонхинь мэргэжэлтэд, залуушуул юм. Нёдондо жэлһээ хойшо манай колхоздо 50 гаран хүн промышленна предприятиһаа ерээ. Эдэнэр мүнөө колхозой гэшүүд болоод, һайнаар ажаллажа байна.

Минии һанахада «Бурят-Монгольская правда», «Бурят-Монголой үнэн» газетэнүүд партиин уряагаар колхоздо ерэһэн эдэ патриодууд, тэдэнэй ажал тухай ехэ багаар бэшэдэг байна. Манай колхоздо хониной отара болон эбэртэ бодо малай гүүртэнүүдтэ залуушуул, комсомолецууд олон. Эдэнэр мал харууһалха, эдеэлүүлхэ, түлнүүдынь бүрин бүтэн байлгаха талаар дүй дүршэлтэй боложо байна. Эдэ нүхэд 3 жэлэй зоотехническэ курсада һуралсажа, малшадай дүй дүршэлые шудална.

Гэбэшье, тэдэнэй ажал, һайн малшад болохо гэһэн тэдэнэй хүсэл тухай газетэнүүд багаар бэшэнэ.

Манай эндэ республиканска газетэнүүдэй корреспондентнүүд хирэ хирэ болоод ябадаг. Теэд, эдэнэр энэ асуудалые балай һонирходоггүй.

Колхоздо партиин уряагаар ерэһэн залуу патриодуудай шэн габьяата ажал тухайнь, тэдэнэй һуудал, байдал тухай саг үргэлжэ бэшэжэ байхыень республиканска газетэнүүдэй редакцинуудһаа эринэбди.

Б. Пурбуев, Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозник.

Агитаторта туһаламжа хэрэгтэй

Газетэ, журналнуудые, илангаяа «Бурят-Монголой үнэн» газетые би алдангүй уншадагби. Теэд агитатор хүндэ газетэ уншангүй байхыншье аргагүй юм.

«Бурят-Монголой үнэн» газетэ нёдондо жэлһээ эхилэн «Агитаторай трибуна», «Агитаторта туһаламжа» гэһэн гаршагтай тусхай материалнуудые гаргадаг боложо, тэрэнь бидэнэртэ ехэ һонирхолтойшье, туһатайшье байдаг һэн. Теэд һүүлэй үедэ иимэ материалнууд бага гарана. Ушар иимэһээ агитаторнуудай хүдэлмэридэ туһаламжа болохо материалнуудые саг үргэлжэ толилжо байхые хүсэнэм.

П. Цыремпилов, «Улаан Оронго» колхозой 1-дэхи бригадын агитатор.

* *

Студентнэрэй ханын газетэ

Кяхтын педагогическа училищиин партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай орган «Һуралсалай түлөө» гэжэ газетэ недели бүхэндэ нэгэ дахин гарадаг юм. Газетэ ехэ һонирхолтойгоор гаргагдана. Тэндэ һурагшадай байра байдалые һайжаруулха, шефтээ абаһан колхоздоо туһалха тухай, мүн элдэб янзын оньһон үгэнүүд ба таабаринууд, ребусүүд толилогдодог байна. Гадна, газетэ һуралсалдаа муугаар хандадаг ба журам эбдэгшэдые хурсаар шүүмжэлдэг. Газетэдэ толилогдоһон шүүмжэлхы статьянууд комсомольско эхин организацинуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, зохихо хэмжээнүүд абтадаг һэн. Шүүмжэлхы статьянуудаар абтаһан хэмжээнүүд тухай ханын газетын удаадахи номернуудта мэдээсэлнүүд толилогдодог байна.

Апрелиин 29-дэ «Һуралсалай түлөө» газетын Майн 1-дэ зорюулагдаһан ээлжээтэ номер гараа. Газетын энэ номерто советскэ арадай туйлаһан амжалтанууд тухай, училищиин багшанарай, студентнэрэй ажабайдал тухай РСФСР-эй габьяата багша Елена Абаевна Мадасовагай статья толилогдонхой. Училищиин коллективэй түрүү зэргэдэ багшанар Е. В. Вилесова, Е. В. Мотяшова, П. А. Бородин, эрхим һурагшад О. Ринчинов, Ю. Колодина, Л. Жданова, Л. Закс, комсомолецууд К. Марзаев, В. Шергина, Н. Витошникова гэгшэд ябана гэжэ «Һуралсалай түлөө» газетэ мэдээсэнэ.

Гадна, энэ газетын хуудаһануудта экзаменационно сессидэ бэлэдхэхэ тухай таатай һайн зүбшөөлнүүд толилогдоно.

Һаяшаг партиин Кяхтын айком колхозууд, МТС-үүд болон организацинуудай ханын газетэнүүдэй редакторнуудай семинар үнгэргэбэ.

Семинарта суглаарагшад элдэб янзын темэнүүдээр лекцинүүдые шагнажа, өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэлдэһэн байна. Һүүлээрнь семинарта хабаадагшад выставкэдэ табигдаһан газетэнүүдые хараба. Педагогическа училищиин «Һуралсалай түлөө» гэһэн газетын нэгэ номер выставкэдэ табигдажа, аймагай колхозууд, эмхи зургаанууд ба һургуулинуудай ханын газетэнүүдэй дунда түрүү һуури эзэлһэн байна.

«Һуралсалай түлөө» газетэ студентнэрые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, һайн мэргэжэлтэниие бэлдхэхэ хэрэгтэнь училищиин дирекци, партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай ёһотой туһалагшань болонхой.

Б. Ванчиков.

Парторганизациин эдэбхитэй туһалагша

Мүнөөдэр советскэ хэблэлэй һайндэртэй дашарамдуулан манай «Заготовитель» гэжэ ханын газетын редколлеги хүдэлмэриингөө дүн гаргажа байна.

Үнгэрһэн жэлдэ «Заготживсырьёгой» республиканска конторо гүрэнэй түсэбые бүхы талаарнь дүүргэһэн байна. Энэ хэрэгтэ «Заготовитель» гэжэ ханын газетэ ехэхэн үүргэтэй байгаа. Ханын газетэ хадаа гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэнь партийна организацидаа эдэбхитэйгээр туһална. Газетын хуудаһануудта үйлэдбэриин шухала асуудалнууд, түрүү дүй дүршэл тухай, мүн мүрысөөнэй дүнгүүд саг үргэлжэ бэшэгдэжэ байдаг. Жэшээнь, мүнөө манай республика дотор үнэгэ, булга бариха шэнэ арга бии болоо. Энэ аргые олоной шадабари болгобол гүрэндөө хэдэн миллион түхэригэй олзо доход оруулха байнабди. Тиимэһээ газетэ энэ аргые үргэнөөр харуулхые оролдодог.

Газетэ үйлэдбэриин асуудалнуудаар бэшэгүүдые тунхаглахаһаа гадна, хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүл[хэ] асуудалда ехэ анхаралаа табина. Номер бүхэндэ шүүмжэлхы статьянууд тунхаглагдадаг. Тэдэ статьянуудаар хэмжээ абтажа, ээлжээтэ номерой гарахада тэрээн тухай мэдээсэ[г]дэнэ.

Манай газетын редколлеги газетынгээ удхые саашадань һайжаруулжа, ушардаг олон дутагдалнуудые ур[ин] хурса үгэнүүдээр шүүмжэлжэ, тэдэниие усадхаха замуудые заажа үгэхэ зэргэтэй. Гэбэшье, шүүмжэлэл б[а] өөрыгөө шүүмжэлэлгэ манай газ[е]тэдэ үшөөл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ.

Олониитэ зон бүгэдые мэдэдэг ушар ёһо ойлгожо юумэ хэдэг һа[нан] гүрэмнай хүсэтэй байха юм гэжэ Владимир Ильич Ленин маниие һу[р]гадаг һэн. Тиимэһээ манайшье ха[ны]н газетэ энэ талаар ехэхэн үүр[гэ] эзэлнэ. Ажалшадтаяа холбоо бари[]саагаа бэхижүүлжэ, һонирхолтой удха түгэлдэр газетэ саг үргэлж[э] гаргажа байхые хүсэнэбди.

Л. Непомнящ[ий], «Заготовитель» гэжэ ха[ны]н газетын редактор.

Хэблэл—Коммунистическэ партиин хүсэтэ зэбсэг мүн

Хэблэл туйлай ехэ удхашанартай. Тэрэнэй үүргые манай партиин агуу ехэ вождьнор В. И. Ленин, И. В. Сталин айхабтар үндэрөөр сэгнэдэг бэлэй. «Газетэ хадаа коллективнэ пропагандист, коллективнэ агитатор байхаһаа гадна, тэрэшэлэн коллективнэ эмхидхэгшэ мүн» гэжэ В. И. Ленин һургадаг һэн. Советскэ хэблэл болбол орон дотороо коммунизм байгуулхын түлөө Коммунистическэ партиин тэмсэлдэ хурса, эгээл хүсэтэ идейнэ зэбсэг мүн.

Тиимэһээ хэблэл гээшэ манай партиин тон хурса, эгээл хүсэтэ зэбсэг мүн гэжэ И. В. Сталин заадаг байгаа. Парти, правительствын табиһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ үргэн ниитэ ажалшадые элсүүлэн хабаадуулхаг, советскэ хүнүүдые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, марксизм-ленинизмын агуу ехэ һургаалые арад зоной дунда нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ хэблэл хэмжээлэшэгүй ехэ үүргэтэй байна. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аршалан хамгаалхын, арадуудай энхэ амгалан ажабайдал улам батадхахын түлөө советскэ хэблэл шууд сэхээр тэмсэнэ.

Ленинско-сталинска национальна политикые бодотоор бэелүүлхэ зуураа, манай ороной ахадүү бүхы арадуудай культурые эрид ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэ Коммунистическэ парти айхабтар ехэ анхарал хандуулдаг байна. Революциин урда тээ, жэшээнь, манай бурят-монгол арад зон өөрынгөө үндэһэн литература, бэшэггүй, үндэһэн хэлэн дээрэ газетэ, ном уншаха аргагүй байгаа бэлэй. Мүнөө манай эндэ 3 республиканска, 25 городской ба аймагай газетэ, мүн тэрэшэлэн заводской олон тиражтай хэдэн газетэнүүд хамта дээрээ 100 шахуу мянган хэһэгээр хэблэгдэн гаргагдана.

Мүнөө жэлһээ эхилжэ республика доторнай «Гэрэлтэ Байгал» гэжэ литературно-уранһайханай ба общественно-политическэ тусгаар журнал ород ба бурят-монгол хэлэн дээрэ хамта 8 мянган хэһэгээр хэблэгдэн гаргагдаха болонхой. Энэ хадаа манай ороной ахадүү арадуудай, тэрэ тоодо манай бурят-монгол арад зоной культурые дам саашадань хүгжөөн дэбжээхын түлөө саг үргэлжэ Коммунистическэ партиин анхаржа байһанай тодо гэршэ жэшээ мүн байна.

БМАССР-эй номой хэблэл ниитэ-политическэ, уранһайханай, һуралсалай-методическа литература, мүн тэрэшэлэн научна болон санитарно-гэгээрэлэй нилээд ехэ литература мүнөө хэблэн гаргана. Хэрбээ 1923 онһоо 1927 он хүрэтэр номой хэблэл 542,8 хэблэлэй хуудаһан хэмжээтэй, 133 ондоо номуудые хэблэн гаргаһан байгаа һаа, имагтал үнгэрһэн 1954 оной туршада 822 хэблэлэй хуудаһан хэмжээтэй 165 ондоо номуудые гаргаһан байна. Бурят-монгол арад зон Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай зохёолнуудые өөрынгөө үндэһэн хэлэн дээрэ уншадаг болоо. Жэшээнь, «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика», «Коммунизмда зүүнэй тала баримталһан «үхибүүн ёһоной үбшэн», «Европын Холбоото Штадууд» гэһэн лозунг тухай», «Пролетарска революциин сэрэгэй программа» гэжэ В. И. Ленинэй зохёолнуудые, «Ленинизмын асуудалнууд тушаа», «Октябрьска революциин уласхоорондын удха шэнжэ» гэжэ И. В. Сталинай зохёолнуудые имагтал 1954 оной туршада республикымнай номой хэблэл бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэн гаргаа.

Гадна, ородой литературын классигуудай, советскэ уранзохёолшодой бэшэһэн зарим зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэн гаргагдана. Һүүлэй жэлнүүдэй туршада В. Маяковскиин «Владимир Ильич Ленин» гэжэ поэмэ, А. Фадеевэй «Залуу Гварди», Г. Николаевагай «Таряа хадалга», Е. Мальцевай «Үнэн зүрхэнһөө» гэһэн романууд, мүн бусад хэдэн зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ оршуулагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ Хитадай уранзохёолшодой рассказууд манай үндэһэн хэлэн дээр хэблэгдэн гаргагдаа. Эдэ бүгэдэ хадаа формоороо национальна, удхаараа социалистическэ манай культурын саашадаа дэбжэхэ хэрэгтэ нилээд ехэ удхашанартай байна.

Тиихэдэ эхин шатын хэблэл манда үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүнөө предприяти, колхоз, МТС, совхоз, эмхи зургаан бүхэндэ ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан» гаргагдана. Эхин шатын хэблэл гээшэ үйлэдбэриин түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө хүдэлмэришэдэй, колхозникуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда дэлгэрүүлнэ, ажалай эмхидхэлые ба журамые һайжаруулхын, хүдэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдые элирүүлэн усадхахын түлөө оролдоно.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые бодотоор бэелүүлхын түлөө ажалшадай тэмсэлдэ республиканска, аймагуудай газетэнүүд, ханын газетэнүүд угаа хүндэтэй ба харюусалгатай үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Энэ тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын, ойрын 2—3 жэлэй туршада хүдөө ажахынгаа бүхы һалбаринуудые эрид ехээр хүгжөөн дэбжээхын түлөө республикынгаа бүхы ажалшадай, партийна ба советскэ органуудай хэр зэргээр оролдожо байһан тухайда, промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй, үргэн ниитэ колхозникуудай, механизаторнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ажал хүдэлмэри, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл тухайда һүүлэй үедэ республиканска болон аймагуудай газетэнүүд яһала бэшэдэг боложо байна. Гэбэшье, олонхи газетэнүүд урдаа табигдаһан зорилгоёо үшөө һайтар дүүргэжэ шаданагүй. Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид ехээр хүгжөөхын түлөө социалистическэ мүрысөө үнэхөөр үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлнэгүй, партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолтой дашарамдуулан хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудаа колхозуудай, МТС-үүдэй болзорһоонь урид дүүргэхэ арга боломжонуудые тодорхойлон харуулнагүй, промышленна предприятинуудай доторой резервнүүдые ёһотойгоор элирүүлнэгүй. Газетэнүүд промышленна предприятинуудай, колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй ажал хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зарим ушарта саг соонь элирүүлэн шүүмжэлнэгүй, партийна организацинуудай, советскэ ба ниитын эмхи зургаануудай ажал-ябуулгадахи дутуу дунда зүйлнүүдтэй үшөө эбсэдэг байна. Илангаяа «Хэжэнгын колхозник», Бичурын аймагай «Ленинский путь», «Торейский колхозник», Кяхтын аймагай «Знамя Ленина» болон бусад газетэнүүд аймагайнгаа ажабайдалые үшөө хангалтагүйгөөр харуулна, ниитынгээ ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын, хүдөө ажахын артельнүүдые экономическа талаарнь улам бэхижүүлхын түлөө колхозникуудай, механизаторнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хэр зэргээр тэмсэжэ байһан тухай өөдтэй һайн материалнуудые толилногүй.

Хабарай полевой хүдэлмэриин шиидхэхы үе ерэбэ. Республикымнай МТС-үүд, колхозууд эртын ороохото культурануудые тарижа байна. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ ороохото культура нилээд ехээр таригдаха байна. Нёдондо республика доторнай оройдоо 2 мянган гектар кукуруза тарigдаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 46 мянга тухай гектар таригдаха байна. Хабарай тарилга хэхэ саг улам бага боложо байна. Час бүхэн мүнөө яаха аргагүй үнэтэй. Хабарай тарилга агротехническэ богонихон саг соо эрхим һайн шанартайгаар хэгдэхэ ёһотой болоно. Зүгөөр, олонхи аймагуудай газетэнүүд хабарай полевой хүдэлмэрине мүнөө хангалтагүйгөөр харуулна, ажахын-политическэ энэ шухала кампаниие амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ колхозникуудые, механизаторнуудые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые ёһотой һайнаар элсүүлнэгүй.

Партийна комитедэй дайшалхы туһалагшад — аймагуудай, городской газетэнүүд парти, правительствын баталан абаһан шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэ үргэн ниитэ ажалшадые эмхидхэн хабаадуулха, хүн зониие политическээр хүмүүжүүлхэ зорилготой.

Өөрынгөө газетэдэ анхаралаа партиин айкомой саг үргэлжэ табидаг, редакциин хүдэлмэрине ходоо тэрэнэй залан ударидадаг байгаа хадань газетын айхабтар ехэ үүргэ дүүргэхэ байһаниинь элитэ. Тиимэһээ КПСС-эй айкомууд газетынгаа хүдэлмэридэ хододоо анхаралаа та[би]жа, тэрэниие залан ударидажа байха зэргэтэй.

Газетын номер бүхэниинь ехэ һонирхолтойгоор, идейнэ үндэр хэмжээндэ гаргагдаха зэргэтэй. Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэрине, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай, ниитын организацинуудай ажал-ябуулгые газетэнүүд хангалтатай һайнаар харуулха уялгатай. Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые улам дээшэлүүлхын, ниитын малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөжэ, тэрэнэй ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын түлөө ажалшадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе нютагай бодолһоо абтаһан тодо һонор жэшээ баримтанууд дээрэ газетэнүүд үргэнөөр харуулха зорилготой. Газетэ бүхэн бүхы шэнэ, түрүү юумые дэмжэдэг, социалистическэ үйлэдбэриин түрүүшүүлэй ажалай эрхим арга методые олоной шадабари болгон нэбтэрүүлхэ зэргэтэй.

Мүнөөдэр советскэ арад хэблэлэй үдэрые тэмдэглэжэ байна. Редакцинуудай хүдэлмэрилэгшэд өөрынгөө хүдэлмэрине шүүмжэлхы ёһоор хаража үзэжэ, бии байһан дутагдалнуудаа түргэнөөр зайсуулжа, газетэнүүдэй идейнэ хэмжээе ба эмхидхэхы үүргые саашадань дээшэлүүлхын түлөө оролдохо зорилготой.

Советскэ хэблэл манай орон дотор коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэнь Коммунистическэ партиин эгээл хүсэтэ, тон хурса зэбсэгынь саашадаашье мүн байха байна.

Ц. МИТЫПОВ, КПСС-эй обкомой пропагандын ба агитациин таһагай хэблэлэй секторые даагша.



Москва. Калининай нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводто металл мүлихын ...лада минералокерамика үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Тэрэниие хэрэглэhэнэй ...аар токарна хэдэ хэдэн операцинуудые дүүргэлгээр ажалай бүтээсэ хоёр дахин ...лаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой технолог Ф. И. Морозов керамическа отолуураар ...ние мүлилгын хойноhоо ажаглан хаража байна. (Баруун гарhаа) токарь В. Я. Кар...шев байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Городhоо хүдөө гаража ажаллаhаар жэл болобо

—Володя, ши ямар район ошохо ...ообши, хэзээ мордохо гэжэ бай...? Бэшэг бэшэжэ, хэр зэргээр ...хинэhэнөө, ажал тухайгаа дуулга... байгаарай,—гээд Володиин ба-...ун гарые ээлжээгээр барижа, ажал ...дэлмэридэнь амжалтануудые хү-...д, хэдэн залуу жүбүүд, басагад ...өөшөө hэн.

—Битнай золтой, жаргалтай гээ-...б. Партиин уряагаар шэнэ газарта ...эгын аймагай Селендумын МТС-... ошохомни. Үглөөдэртөө мордохобо ...абди. Таанарни hайнаар лэ эн-... ажаллагты,—гээд Володя нүхэд-... хэлээ hэн.

Владимир Федорович Попов Ир-...скhаа Наушка ерэдэг поездоор ...ендумын МТС-тэ хүрэжэ ерэбэ. ... нүхэрые МТС-эй коллектив ехэ ...ртайгаар, хүндэлэн угтажа абаа ...

—Бидэнэртэй хамта хүдөө ажахые ...жөөлсэхэээ промышленна пред-...ятиhаа ерэhэндэтнай бидэ ехэ ...ртайбди. Партиин ЦК-гэй сен-...рьска Пленумэй тогтоолоор ме-...изаторнуудай урда аргагүй ... зорилгонууд табигдаанхай. Эдэ ...илгонуудые шиидхэлгэдэ эдэбхи-...гээр хабаадалсаха зэргэтэйбди. ...р ажалда ябаха дуратай байhа-... хэлыт,—гэжэ МТС-эй директор ...аил Тихонович Завершнев нүхэр ...повто хандаа бэлэй.

—Би тракторна бригадада прицеп-...гээр хүдэлмэрилхэ дуратайб. Хо-...ынь трактор шудалжа, тракто-...т болохо хүсэлэнтэйб,—гэжэ нү-... Попов директортэ хэлэбэ.

МТС-эй дирекци нүхэр Поповой ... зориг хүсэлыень хангажа, Карл ...ксын нэрэмжэтэ колхозой поли...э хүдэлмэрилжэ байhан нүхэр ...риевай хоёрдохи тракторна бригa-... эльгээгээ hэн.

Тэрэ гэhээр жэл болобо.

Владимир Федорович нүхэр Очир-...вай жолоододог «С—80» маркын ... ехэтэй тракторта прицепщигээр ...элмэрилжэ эхилбэ. Түрүүшээр ...эр Попов энэ ажалдаа ехэ яда-..., мэдээгүй юумэнүүдынь олон ...даг hэн. Шэнэ ба боро газарые ...үүрилхэ агротехникые илангаяа ...са мэдэдэг байгаа.

Нүхэр Попов хүдөө ажахые хүг-...лгэдэ өөрынгөө хубитые оруу-...саха гэhэн эрмэлзэлгэтэй байhан ...рэhээ газартаряалангай асуу-...уудаар ехэ олон номуудые ун-..., түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ...ыгөөр шудалжа эхилээ бэлэй. ...эдэ шэнэ ба боро газарые ...лаха тухай агротехникэтэй та-...саа. Хоёр hара шахуу хүдэлмэ-...ээд байхадаа, Владимир Федоро-... өөрынгөө ажал hайса мэдэдэг ...оод, трактор шудалжа эхилээ ...

—Владимир Федорович, таамнай ...торай механизмуудые бараг мэ-...эг болоод байналта. Хү-... ажахын машиные түргэнөөр лэ ...оот,—гэжэ тракторист Чирнин ...ртарович прицепщигтээ хэлэдэг ...

...дэ хоёр нүхэд бүхэли хабартаа шэнэ ба боро газар хахалжа гараа, зундаа энэ хахалhанаа пар болгон хоёрдохёо хахалhан байна. Нормын ёhоор, халаан соогоо «С—80» маркын трактораар 12 гектар хахалхын орондо, 20—25 гектар хүрэтэр хахалдаг байhан юм. Эдэнэрэй хахалhан участогай гүнзэгыень хэмжэхэдэ 20—22 сантиметр болодог байгаа.

Газар хахалалгын шанар нэн түрүүн прицепщигүүдhээ болохо гэжэ нүхэр Попов hайса ойлгодог байhан юм. Нүхэд Очиртаров Попов хоёр шэнэ газар хахалалга дээрэ эрхим ажалаараа шалгарба. Эдэ хоёрой тракторай радиатор дээрэ холодоо дамжуулгын вымпел хадхаатай байдаг hэн.

—Владимир Федорович шэнги прицепщигтэй ябахада бэедэ амар, ажалшье урагшатай байдаг даа. Энэ нүхэр hайн лэ механизатор болохо хэбэртэй. Городhоо нимэл хүбүүд олоор ерээ hаа, МТС-эй болон колхозой ажал түргэн хүгжэхэ hэн,—гэжэ эндэхи бригадын механизаторнууд нүхэр Попов тухай хөөрэлдэдэг байгаа.

Намар боложо, хадын шобхо оройнуудаар байрын саhан унаа. МТС-эй механизаторнууд тракторнуудаа станциингаа усадьба дээрэ суглуулба. Тэдэнэй тоодо Чирнин Очиртарович Владимир Федорович хоёрой трактор, МТС-тээ асарагдажа, заhабарилгада оробо.

Владимир Федорович Попов тракторые үшөө гүнзэгыгөөр шудалжа, мэргэжэлтэй тракторист болохые хүсэбэ. Энээн тухайгаа нүхэр Попов МТС-эй дирекцидэ дуулгажа, хүдөө ажахые механизацилха Сэлэнгын училищида hуралсаха зүбшөөл абаа hэн. Энэ нүхэр 6 hара соо hуража, эрхим мэргэжэлтэй тракторист болоо.

Городhоо хүдөө ерэжэ ажаллаhаар нэгэ жэл болобо. Тэрэ үе соо нүхэр Попов үнэн сэхээр ажаллажа, партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлгэдэ ехэхэн оролдолго гаргаа. hайнаар ажаллаhанайнгаа түлөө нүхэр Попов салин хүлhэ ехээр абадаг болоо. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ хабартаа, зундаа, училищида ерэтэрээ энэ нүхэр hара бүри 500—500 түхэриг МТС-hээ, халаан соогоо колхозhоо 4 ажалта үдэр олодог байба. Гадна, ажалта үдэртөө колхозhоо мүнгэ, 2,5—2,5 килограмм таряа абаа hэн. Тиихэдэ Владимир Федорович пароходто хүдэлмэрилхэдөө hарадаа миил 500—600 түхэриг салин абадаг байгаа бшуу.

«Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые советскэ арад халуунаар hайшаагаад, энэ түүхэтэ тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө өөhэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө эмхидхээ. Энэ мүрысөөндэ Владимир Федорович Попов эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ажалай шэнэ амжалтануудые түйлажа байна.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Кяхтын гуталай фабрикада

...хтын гуталай фабрикын кол-...ив энэ жэлэй нэгэдэхи кварта-... түсэбые болзорhоонь урид дүүр-...

...абрика соогоо оёлгын цех түрүү-... ябана. Эндэ ажал ехэтэй хүдэл-... бүрин механизацилагданхай. ...өөэ урдань хүдэлмэришэд гутал-...ые гараар хададаг байгаа hаа, ... машинаар бүтээдэг болоо. Гу-... ула хададаг машина мүнөө ...эй хэхэ ажалые бүтээнэ.

—Бидэнэр табанжэлэй түсэбые ...шалан дүүргэхэ талаар харюу-...тай уялга абаабди. Теэд энэ ...аа амжалтатайгаар дүүргэхэ ...ндаа батаар этигэнэбди,—гэ-...лгын цехые даагша Г. С. Максимов хөөрэнэ. — Үдэрэйнгөө даалгабарие 130 процентhээ доошо бэшээр дүүргэдэг нэгэшье хүн цех соомнай үгы. Зарим хүдэлмэришэд үшөөшье hайн амжалта туйлана. Мастернууд Бухальцев, Золотова, Алгазина, Цыбиктарова болон бусад үдэр бүри хоёр нормо шахуу дүүргэнэ. Эсхэлгэ-бэлэдхэлгын цехын хүдэлмэришэд мүрысөөндэ мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр апрель hарын түрүүшын хахад соо графигhаа гадуур 500 гаран паар гутал эсхээ. Бэлэдхэгшэд нүхэд Бурлакова, Молонова, Бурунова болон бусад халаанайнгаа даалгабарие 150—160 процент дүүргэнэ.

В. Цидендоржиев.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй даалгабарие уридшалан дүүргэхын түлөө

hү hааха түсэбөө болзорhоонь урид дүүргэхэбди

Иволгын аймагай колхознигууд КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэhөөр малажалай ашаг шэмые ехэдхэхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан байна. Тэрэ түсэбэй ёhоор, Иволгын малшад үнеэдэй hү үгэлгые ойрын 4—5 жэл соо таба дахин ехэ болгожо, 1960 ондо аймаг соогоо эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 103,5 центнер hү абадаг болохо юм.

Энэ харюусалгатай зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байгаа колхознигуудай патриотическа хэрэгые партиин Иволгын айком ба аймсоведэй гүйсэдком бүхы талаhаань дэмжэнэ. hаяхан КПСС-эй айком ба аймгүйсэдкомой үүсхэлээр hаалишадай аймагай зүблөөн үнгэргэгдөө. Эндэ хамта дээрээ 140-өөд hаалишад, фермые даагшад болон зооветеринарна мэргэжэлтэд байлсаба. Тус зүблөөн дээрэ «КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэhөөр hү абалгые ехэ болгохо тушаа малшадай зорилгонууд» гэhэн асуудалаар аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. Д. Цыренов элидхэл хэбэ.

Энэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ 20-оод hаалишад, фермые даагшад болон зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсажа, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хүдэлмэридэ бии байhан ехэхэн дутагдалнуудые элирүүлhэн ба дүй дүршэлөө андалдаhан байна. Эсэстэнь зүблөөндэ хабаадагшад аймагайнгаа бүхы hаалишадай үмэнэhөө социалистическэ уялга абажа, 1955—1960 онуудта бэелүүлэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудаа болзорhоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Үнеэдые эдеэлүүлгэ, харууhалгые hайжаруулха

(„Коммунизм" колхозой hаалишан нүхэр Норбоевагай үгэhөө)

Партиин ЦК-гэй январска Пленум колхознигуудай, илангаяа бидэ малшадай үмэнэ угаа харюусалгатай зорилго табиба. Өөhэдынгөө дүй дүршэл дээрэhээ харахадамнай ойрын жэлнүүдэй турша соо малай ашаг шэмэ үгэлгые хоёр—хоёр hоо үлүү дахин ехэ болгохо арга боломжо манай колхозуудта дүүрэн бии байна.

Теэд бии байhан арга боломжонуудаа гүйсэдөөр ашаглан хэрэглэхын тула колхозой правленинүүд, мүн малшад эрид хэмжээ үшөө абанагүй гээшэ. Жэшээлбэл, манай колхоз энэ жэлэй түрүүшын 6 hарын турша соо дунда жэшээгээр үнеэн бүриhөө оройдоо 145 литр hү haагаа. Энээнэй гол шалтагаань юуб гэхэдэ, үнеэдэй эдеэлүүлгэ ба харууhалга, мүн тэрээшэлэн hаалга муугаар эмхидхэгдэнэ. Мантай хүршэ hуудаг «8-е Марта», Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд адлихан лэ үнеэдhээ 6 hара соо тус бүриhөөнь 400—500 литр hү haahан байна бшуу.

Тиихэдэ манай племенной фермэ дээрэ hүн мүн лэ багаар hаагдана. Эндэмнай баhал дутагдалнууд олон, үнеэдэй эдеэлүүлгэ ба харууhалга хүсэд hайнаар табигдаагүй, үбhэ тэжээл дутамаг гээшэ.

Ушар иимэhээ бидэнэр үнеэдээ hайн тэжээлээр хангахын тула фермынгээ хажууда 60 гектар дээрэ тарилга хэжэ, ногоон конвейер бии болгохо гэжэ шиидээд, мүнөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байнабди. Гадна, 15 гектар кукуруза өөhэдынгөө хүсөөр тарихабди. Бүхы дээрээ манай колхоз мүнөө жэл 500 гектар кукуруза тариха юм. Кукурузын силос малдаа ехээр бэлэдхэхын тула хуушан бии байhан силосэ башни, нүхэнүүд дээрээ нэмэжэ, тус бүри 500 тонно багтаамжатай 5 траншей түхеэрэгдэхэнь.

Тиин манай колхознигууд мүнөө үедэ шухала шухала хэмжээнүүдые бэелүүлжэ, hү haалгынгаа 5 жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэжэ оролдоно. Би 13 үнеэдhээ 12 тугал абаад байнам. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолдо ажалай илалтаар харюусаха хүсэлэнтэйгөөр социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, энэ жэлэй түрүүшын 6 hара соо үнеэн бүриhөө 956 литр hү haагааб. Абаhан уялгынгаа ёhоор, үнеэн бүриhөө жэл соо 3500 литр hү hааха ёhотойб. Тиин энэ уялгаяа заабол дүүргэхэ байхаб.

Нүхэд hаалишад! Мүнөө жэл манай аймаг дунда жэшээгээр үнеэн бүриhөө 1000 литр hү hааха гүйсэд аргатай. hаалишад бүгэдөөрөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, hү hаалгын талаар табанжэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргэе!

Зоотехническэ заабарие наринаар сахиха

(Иволгын МТС-эй зоотехник нүхэр Потехинагай үгэhөө)

Би МТС-hээ Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэгби. Тиин тус колхозой малшадай ажал хүдэлмэри тухай, hаалишадай ямар аргаар hү hаалгые дээшэлүүлдэг тухай хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

Эндэхи hаалишад нёдондо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 880 литр hү hаагаа, мүнөө жэл 950 литр хүрэтэр дээшэлүүлхэ түсэбтэй. Түрүүшын хахад жэлэй ажалай дүн дээрэhээ харахада тэрэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэхээр байна. Жэшээлбэл, hаалишад Буркова, Мергинева гэгшэд 6 hарын туршада үнеэн бүриhөө 600—700 гаран литр hү hаагаа.

Нёдондо hаагдадаг тэрэ үнеэдhээ мүнөө жэл ямар ушарhаа үлүү ехэ hүн hаагдааб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ, hаамхай үнеэдые малшад зүбөөр эдеэлүүлдэг болоо. Мүнөө өөрынь амидын шэгнүүр болон hү үгэлгынь хэмжээе харалсажа, үнеэн бүридэ тэжээлэй нормо табидаг болонхой. Тиихэдэ үнеэдтэ эдюулхэ бүдүүн тэжээлые, илангаяа солоомые заабол дэбтээдэг, амтаруулдаг, корнеплодуудые угаажа, хэршэжэ үгэдэг байна.

hаамхай үнеэндэ хэмгүй ехээр аад, гуримгүйгөөр тэжээл үгэхэ гээшэ мүн лэ туhа багатай байна. Жэшээлбэл, нёдондо тус фермын үнеэд тэжээлээр мүнөө жэлэйхиhээ бага бэшэ hэн. Теэд тэрээнээ ёhо гуримгүйгөөр эдюулhэн дээрэhээ үнеэдэй hү үгэлгэдэ ехэ туhа нэмэри болоогүй. Энээн дээрэhээ тобшолол хэжэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой hаалишад мүнөө үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлхэ, уhалха хэрэгтэ онсо анхарал табидаг юм. Тиихэдэ, малай хохир дэбисхэр урдынхидаа орходоо мүнөө hураггүй hайжаруулагдаа. Энэ асуудалые тоонгүй байжа болохогүй.

Мал харууhалха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ талаар зоотехническэ заабаринуудые гүйсэдөөр бэелүүлхэ ябадал малшадай журам сахилгаhаа ехээр дулдыдадаг тула фермые даагша нүхэр Титов хадаа энээн тушаа малшадта шанга эрилтэ табидаг юм.

Тус колхоз 1960 он хүрэтэр үнеэн бүриhөө 2100 литр hү hаадаг болохо түсэбтэй юм. Теэд мүнөө эндэхи hаалишад өөhэдынгөө арга боломжые тооложо үзөөд, тэрэ түсэбөө 1958 ондо дүүргэхэ уялга абанхай.

Түрүү арга хэрэглэнэб

(Маленковой нэрэмжэтэ колхозой hаалишан нүхэр Бурковагай үгэhөө)

Нёдондо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 1200 гаран литр hү hаагаа hэм. Мүнөө жэл партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэhөөр hү hаалгые эрид дээшэлүүлхын тула үнеэн бүриhөө 1500 литр hү hааха уялга абанхайб. Теэд мүнөө энэ уялгаяа үлүүлэн дүүргэхэ болоод байнаб. Юуб гэхэдэ, 6 hарын турша соо үнеэн бүриhөө 800 гаран литр hү hаагааб, тиихэдэ үлдэгшэ 6 hара соо бүри ехые hааха аргатайб.

Ямар аргаар нютагай үүлтэрэй үнеэдhээ ехэ hүн hаагданаб гэхэдэ, үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн hааха, тиихэдэ тугалнуудаа эхэhээнь hалгаажа түлжүүлхэ аргые бидэнэр үргэнөөр хэрэглэнэбди. Мүнөө тугаллуулаад байhан 12 үнеэдэймнай зариманиинь шэнэ тугаллаhан гунжад юм, теэд зүбөөр эдеэлүүлэн hааhанай ашаар тэдэ гунжад мүнөө сүүдхэ соо 13—15 литр hү үгэнэ.

Манай колхозой правлени hаамхай үнеэдые hайн тэжээлээр хангахые оролдодог. Тиихэдэ тэжээлhээ гадна, үнеэдые hайнаар харууhалха, үнеэн бүхэнэй өөрэ өөрынь аяг зангые hайнаар мэдэхэ, тэрээндэнь тааруулжа, урин зохидоор хандаха гээшэ айхабтар ехэ удхашанартай юм. Бидэнэр үнеэдые сүүдхэдээ 3—4 дахин hаадаг гуримтайбди. Теэд үнеэ hаалгые шадаал hаа нэгэ үедэ үнгэргэхэ хэрэгтэй байна. Ушар юуб гэхэдэ, үнеэн гээшэ hаагдаха сагайнгаа ерэхэдэ, hаалгадаа бэеэ бэлдэдэг, нэгэ сагта hаалгажа hурамхи болодог байна бшуу. Тиихэдэ hаамхай үнеэдэй дэлэнгые hааха бүридөө нидхэржэ, массаж хэнэбди. Тугаллаха үнеэдые түрэхэhөөнь 50—60 хоног урид заабол шэргээнэбди.

Эдэ мэтын түрүү арга методуудые үргэнөөр хэрэглэжэ, ойрын 2—3 жэл соо үнеэн бүриhөө 2000—2500 литр hү hаадаг болохо гүйсэд аргатайбди.

Малаа hайн байраар хангаха

(„Улаан Оронго" колхозой племенной фермые даагша нүхэр Бадмаевай үгэhөө)

Манай племенной фермын үнеэд гол түлэб нютагай hайжаруулагдаhан үүлтэрэй юм. Тиигэбэшье нёдондо жэл 2800 гаран литр hүн үнеэн бүриhөө hаагдаа hэн. Парти, правительствын анхарал оролдолгодо харюу болгон, мүнөө жэл үнеэн бүриhөө 3000 литрhээ доошо бэшэ hү hааха уялга абанхайбди. Энэ харюусалгатай уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын түлөө мүрысэжэ, манай hаалишад бүгэдөөрөө эршэмтэйгээр ажаллана, малайнгаа эдеэлүүлгэ болон харууhалгые улам бүри hайжаруулжа байна. Тэрэнэй ашаар нёдондонойхидо орходоо мүнөө жэлэй түрүүшын хахад жэл соо үнеэн бүриhөө 70 литр hү үлүү ехээр hааhан байнабди.

hүүлэй 2—3 жэл соо фермымнай үнеэдэй hү үгэлгэ илангаяа ехээр дээшэлhэн байна. Дүй дүршэл дээрэhээ хараад үзэхэдэмнай үнеэдэй hү ехээр үгэлгэ хадаа имагтал тэжээл, байра ба харууhан дээрэhээ дулдыдадаг байна. Нёдондо үнеэн бүридөө 1,5 тонно силостэй байгаа hаа, мүнөө жэл 2,5 тонно силостэйбди. hаамхай үнеэдые али зэргээр hү үгэдэгыень харалсажа эдеэлүүлнэбди. Мүнөө үедэ hаамхай үнеэдтэ дунда жэшээгээр үдэрэй 5 килограмм үбhэ, 5 килограмм овёсой солоомо, 10 килограмм силос, 10 килограмм турнепс, 2—3 килограмм концентрированнэ тэжээл үгтэнэ. Ерэхэ жэлдэ үнеэн бүридөө 4—5 тонно хүртэхөөр силос дараха гэжэ шиидээд, манай колхоз мүнөө 400 гектар кукуруза тарихань. Тэрээнhээ гадна, 40 — 50 гектарта тарилга хэжэ ногоон конвейер бии болгохо, 4,5 гектар турнепс фермынгээ хажууда тарихаяа байнабди.

Тиихэдэ, фермымнай 100 гаран толгой үнеэд болон бүхы тугал бярууданиинь типовой байрануудаар гүйсэд хангагданхай. Мүнөө жэл кормокухни, автопоилка табихамнай. Тиигэбэл манай фермэ гүйсэд механизированнэ болохо юм.

Манай фермэ үнеэдээ симментал үүлтэрээр hайжаруулжа байдаг. hайн услови болон харууhалгаар хангаад байбал нютагай hайжаруулагдаhан үүлтэрэй үнеэдhээшье жэлэй 2—3 мянган литр hү hааханиинь химдахан байна.

Тиин орон доторoo hү hаалгые ехэдхэхэ тухай түрэл партиингаа гаргаhан программые манай фермэ 1960 ондо бэшэ, харин 1957 ондо дүүргэхэ гүйсэд аргатай.

Иволгын hаалишадай социалистическэ уялгаhаа

Орон доторoo hү hаалгые ойрын жэлнүүдтэ хоёр дахин ехэ болгохо тухай парти, правительствын табиhан зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлгэ хадаа түбхын түрүүндэ бидэ hаалишадай ажалhаа дулдыдаха юм гэжэ мэдэнэбди.

Өөhэдынгөө дүй дүршэл болон колхозуудайнгаа арга боломжо дээрэhээ хараад үзэхэдэмнай аймаг соогоо hү hаалгые ехэ болгохо талаар хараалhан 1955—1960 онуудай хэмжээ-ябуулганууд болзорhоон урид дүүргэгдэхэ аргатай байна. Ушар иимэhээ аймагай зүблөөндэ хабаадалсагша бидэ hаалишад энээнэй урда тээ абаhан уялгануудаа шэнэлжэ, аймагайнгаа бүхы hаалишадай үмэнэhөө доро заагдаhан социалистическэ шэнэ уялгануудые абанабди:

1955 ондо аймаг соогоо дунда жэшээгээр үнеэн бүриhөө 1000 литр hү hаажа, түсэбөө 10 процентээр үлүүлэн дүүргэхэ. Тиин hү hаалгые хоёр дахин ехэ болгохо зорилгые уридшалан 1957 ондо бэелүүлхэ.

Зарим колхозууд, фермэнүүд болон hаалишад бүри дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаба. Ленинэй ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай hаалишад 1955 ондо үнеэн бүриhөө 1500 литр, «Улаан Оронго», «Коммунизм», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай племенной фермын hаалишад 2200—3000 литр, hаалишад нүхэд Норбоева, Я. Омоктуева, Ц. Омоктуева, Батурина, Клепикова, Власевская, Ендонова, Буркова, Жамсаранова, Собешникова, Налётова болон бусад 1500—2500 литр hү hааха уялгануудые абаа.

Мүнөө жэл бүхы үнеэдэйнгээ хахадhаань үсөөн бэшые зүбөөр эдеэлүүлэн hаалгада табиха, үнеэдэй амидын шэгнүүрые ба сүүдхэдэ hү үгэлгыень хараадаа абажа эдеэлүүлхэ, тэжээлэй нормые нягтаар сахиха, хаа хаанагүй үнеэдые 3—4 дахин hааха, бэлшээрние ээлжэлэн хэрэглэхэ.

Зунай лагерьна байрада байха үедэнь үнеэдые ногоон конвейерээр хангахын ба үнеэн бүридэ 5—6 тонно хүрэтэр силос дарахын тула колхоз бүхэндэ, фермэ бүхэнэй дэргэдэ кукуруза болон тэжээлэй бусад культурануудай тарилгын участогтай байха.

Үнеэдые тугаллахаhаань 2 hара урид шэргээхэ, тугаллаhан үнеэдые саг сооhь ороондо оруулха, тиихэдээ 1956 ондо үнеэдые эртэ тугаллуулхаар ороонгой кампание эмхидхэхэ, мүн hубайралгые болюулха.

Мал үсхэбэрилгын түрүү арга методуудые үргэнөөр хэрэглэхэ, 1955—1956 оной ажахын жэл соо хаа хаанагүй тугалнуудые эхэhээнь hалгаажа, түлигдэлэггүй байрада байлгажа түлжүүлдэг болохо, hүнэй-товарна фермэ дээрэхи гуримые hайнаар сахиха.

hүнэй тоо бүридхэлгые эрхим hайнаар табиха, үнеэн бүриhөө hаагдаhан hүнэй бүридхэл хэжэ, бүхы үнеэдэйнгээ үүлтэр болон ашаг шэмэ үгэлгынь шанарые тодорхойлжо байха. Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр дүүргэхэ, үнеэдэй хүшые бууруулхагүй, түлнүүдые гээлтэ хоролтогүйгөөр, тобир hайнаар харууhалха.



„Агын үнэн“ газетын 25 жэлэй ой

Партиин Агын окружкомой ба окружной гүйсэдхэхэ комитедэй орган болохо «Агын үнэн» газетэ 25 жэлэйнгээ ойе майн 5-да тэмдэглэхэнь. Тус газетэ хадаа «Бурят-Монголой үнэн» газетын нүүдэл бригадын база дээрэ үндэһэлэн, 1930 оной хабар эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэнэй түрүүшынь редактор ба эмхидхэгшэнь поэт Бавасан Абидуев байһан юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо тус газетэ «Хамтын ажалша» гэжэ нэрлэгдэн, Ага нютагта социализмын үндэһэ һуури табихын, ажалша малшадай ажабайдалые шэнэ, советскэ ёһоор һэргээн бадаруулхын тула ангиин дайсадтай эрид шанга тэмсэл ябуулһан байна. Тиихэ зууроо, колхозно байгуулалтада һаад хэхые оролдоһон нюдарган баяшуул, ламанар болон бусад элдэб дайсадые хайра гамгүйгөөр элирүүлэн шүүмжэлдэг бэлэй. Тиин саашадаа энэ газетэ болбол колхозуудые бэхижүүлхын, коммунистическэ партиин ябуулжа байһан политикые бэелүүлхын ба арадуудай хани барисаае улам бүхэжүүлхын түлөө сухаришагүй тэмсэл дэлгэрүүлэн, нютагай партийна болон советскэ органуудай хүдэлмэридэнь ехэхэн аша туһа үзүүлһэн байна.

1937 ондо Агын Бурят-Монголой национальна округ болгогдоһонһоо хойшо «Агын үнэн» газетэ округ дотороо ажахын ба культурна ургалтын һалбаран бадархын түлөө бүри эршэмтэйгээр тэмсээ.

Хойшодоо, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ «Агын колхозник» гэжэ танкова колонно бүтээлгэдэ суглуулагдаһан ехэ мүнгэн зөөри тухай округой ажалшадта нүхэр И. В. Сталинай баясхалан хүргэһэн телеграмма, фронтовигуудай патриотическа бэшэгүүд ба бусад олон документнүүд тухай газетэдэ хэблэгдээ һэн. Дайнай һүүлээр ажахыгаа һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дүрбэдэхи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь уридшалан дүүргэхэ хэрэгтэ газетэ мүн лэ ехэхэн үүргэ эзэлһэн байна.

«Агын үнэн» газетые ехэ болгохо тухай партиин ЦК-гэй шиидхэбэриин гаргагдаһанһаа хойшо газетын үүргэ, зорилгонь бүри дээшэлһэн байха юм. Мүнөө тус газетэ дүрбэн нюуртайгаар, ниитэдээ хоёр мянга 500 хэһэг тиражтайгаар, недели соо 3 дахин ород ба бурят-монгол хэлэнүүд дээрэ гаргагдана. Газетэдэ сагүргэлжэ бэшэгшэдэй тоо үдэрһөө үдэртэ олошорно. Тэдэнэй тоонь мүнөө хэдэн зуугаад болонхой. Хэрбээ урдань газетэ жэл соогоо оройдоол хэдэхэн зуун бэшэг абадаг байгаа һаа, гансал үнгэрэгшэ жэл соо 1500 гаран бэшэг абаһан байна. Тэдэнэй нилээд олониинь колхозникууд, түрүү хонишод, үхэршэд болон һаалишадһаа, МТС-үүдэй трактористнууд болон комбайнернуудһаа, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон багшанарһаа, партийно-советскэ хүдэлмэрилэгшэдһөө ерэнэ. Тиигэжэ газетын корреспондентскэ эдэбхитэдэй зэргэ олошороо.

Тус газетын редакциин коллектив мэргэжэлтэй залуу кадрнуудаар олон болоо. Газетын шанар сагүргэлжэ һайжарна, округой ажалшад өөһэдынгөө газетые ехэ һонирхожо уншадаг болонхой.

А. Жамбалон,
Б. Рабдано.

Люцернэ ехээр тариха

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын тулада бүдүүн, шэмэтэ, концентрированнэ тэжээл үйлэдбэрилгэ эрид ехэ болгохо зорилго хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигданхай. Малдаа хүсэд хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаагүй һаа, һү, мяха, нооһо, сало болон малажалай бусад продуктнуудые хүсэд абажа шадахагүй болонобди. Олон жэлэй ногоо тарилгын удхашанар тухай һүүлэй үедэ хэлсэгдэхээшье болигдошонхой шахуу.

Олон жэлэй ногоонууд сооһоо «Онохойско—6» гэжэ шара люцернэ Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоздо һайнаар ургуулагдана. Люцернэ ургуулха хүдэлмэри энэ колхоздо нүхэд Г. В. Ревенский, Н. А. Попов гэгшэд үүсхэһэн юм. Тэдэнэр 1949 ондо «Онохойско—6» гэжэ люцернэ хоёр гектар талмай дээрэ гараар тариһан байгаа. Тэрэнь «Коммунизм» колхоздо люцернэ тарилгые саашадань үргэдхэхэ һуури табижа үгөө һэн. Тус колхоз 1951 ондо тэрэ хоёр гектар талмай дээрэһээ 150 килограмм үрэһэтэй болоһон байна. Удаадахи жэлдэнь өөрынгөө үрэһөөр 22 гектарта тарилга хээ һэн. 1954 ондо тэрэнэй ургаса хуряагдажа, хамта дээрээ 29,2 центнер үрэһэтэй болоо. «Коммунизм» колхоз тэрээнһээ 26 центнер үрэһэ гүрэндэ 40 мянган түхэригөөр худалдаа. Тиихэдээ 3,2 центнер үрэһэ өөһэдтөө үлөөһэн байха юм.

1955 ондо колхозой тэжээлэй культурануудай тоодо 70 гектар люцернын тарилга оролсохо байна. Тэрэнэйнгээ 20 гектарыень үрэһэндэ үлөөжэ, үлэгшыень малай тэжээлдэ хэрэглэхэ байна.

Нёдондо жэлдэ люцернын (уһалагдадаггүй газарта таригдаһан) гектар бүхэнһөө 25 центнер хүрэтэр ургаса хуряагдаһан байна. Люцерны үбһэ тугалда, мүн үйрүүлжэ гахайда эдюулэгдэһэн байна.

Тэжээлэй база бэхижүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулгануудые хараалхадаа колхозой правлени люцернын тарилгые үргэдхэхэ зорилго табиһан байна. Люцернэ тарилгые үргэдхэхэдөө эдлэгдэдэг газар дээрэ бэшэ, харин полиин дундуур үлөөгдэһэн хооһон добо, толгойнуудта тариха байнабди. Тиимэ газар энэ колхоздо 100—150 гектар хүрэтэр олдохо байна. Ган гасууршье жэлнүүдтэ тэдэ добо толгойнуудта ургаһан хээрын люцернэ заримдаа гектар бүриин 7—10 центнер хүрэтэр ногоо үгэдэг байха юм. Тиимэ газарые сабшалангай болгоходо люцернын ургаса хуряалга морин сенокосилкаар гү, али гараар хэгдэжэ шадагдаха байна. 1955 ондо 45 гектар тиимэ талмайе сабшалангай болгожо, тэндэ өөһэдынгөө үрэһөөр тарилга хэхэ юм.

Гадна шугы бургааһануудта эзэлэгдэжэ байһан талмайе 2—3 жэлэй туршада хэрэглэлдэ оруулжа, тэрэ газар дээрэ люцернэ таригдан, сабшалангай газар болгоходо таарамжатай байха. Үнгэрһэн жэлнүүдэй дүй дүршэл дээрэһээ харахада люцернын тарилгые майн 5-һаа оройтуулангүй хэхэдэ һайн байна.

В. Якунин.

Дрезденскэ галерейн зурагуудай выставкэ Москвада нээгдэбэ

А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ зурагай искусствын Москвадахи музей соо Дрезденскэ галерейн зурагуудай выставкын баярай нээлгэ майн 2-то болоо. Эдэ зурагуудые арбан жэлэй саада тээ 1945 оной майн үдэрнүүдтэ Советскэ Арми абарһан байгаа. Галерейн үнэтэ зүйлнүүдые Германска Демократическа Республикын правительствода дамжуулан үгэхэ гэжэ Советскэ правительство тогтооһон байгаа. Эдэ зурагуудые Германи эльгээхын урда тээ Москвада харуулха гэһэн үүсхэл ГДР-эй правительствын зүгһөө гаргагдаһан байгаа.

Советскэ уранһайханай искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд, наукын ба культурын элитэ ехэ ажал-ябуулагшад, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, столицын предприятинуудай болон барилгануудай новаторнууд, урдань Советскэ Армиин сэрэгшэд байһан хүнүүд, зурагуудые һэльбэн заһалгада хабаадалсаһан хүнүүд выставкын баярай нээлгэ дээрэ байлсаа. Тэдэнэй тоодо СССР-эй культурын министр Н. А. Михайлов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшонор В. А. Зорин, В. С. Семенов, Н. Т. Федоренко, СССР-эй культурын министрын орлогшонор С. В. Кафтанов, В. С. Кеменов, Н. Е. Твердохлебов, СССР-эй уранзурагуудай Академиин президент А. М. Герасимов, СССР-эй советскэ уранзураашадай союзай эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ Б. В. Иогансон гэгшэд байлсаа. Мүн ГДР-эй премьер-министрын орлогшо Ганс Лох түрүүтэй делегаци, Германска Демократическа Республикын хэрэгүүдээр саг зуурын түлөөлэгшэ К. Зейц түрүүтэй посольствын хүдэлмэрилэгшэд выставкэ нээлгэ дээрэ байлсаа. Майн 1-нэй һайндэртэ хабаадалсахын тулада Советскэ Союзда ерэһэн хариин оронуудай олон тоото делегацинуудай гэшүүд выставкэ нээлгэ дээрэ байлсаа. Уряалаар ерэгшэдэй дунда хариин гүрэнүүдэй посольствонууд болон миссинүүдые толгойлогшонор байлсаа.

Выставкын нээгдэхын урда тээ СССР-эй культурын министр Н. А. Михайлов үгэ хэлээ. Искусствын гайхамшагта зохёолнуудые хоссолтоһоо абарһан советскэ сэрэгшэдэй габьяае болон эдэ зурагуудые һэльбэн зурагшадай шадабарие тэрэ үндэрөөр сэгнэһэн байна.

Дрезденскэ галерейн баялигууд арадуудай оюун бодолой хүсэ шадалые гайхамшагтай эли тодоор харуулна гэжэ нүхэр Михайлов хэлээ. Дрезденскэ галерейн уранзурагуудые ГДР-эй правительствода дамжуулан үгэхэ тухай Советскэ правительствын гаргаһан шиидхэбэри хоёр ороной хоорондохи хани барисаае харуулһан шэнэ гэршэ баримта болоно гэжэ советскэ хүнүүд ба немецкэ арад сэгнэһэн байна.

Үгынгөө түгэсхэлдэ советскэ ба немецкэ арадуудай хоорондохи хани барисаанай хүндэлэлдэ зорюулан нүхэр Михайлов юрөөл табиһан байна.

ГДР-эй премьер-министрын орлогшо Ганс Лох сугларагшадта халуунаар угтагдан үгэ хэлээ.

Зурагуудые бусаажа үгэлгэ Германиин зүүн ба баруун талануудай немецүүдые ехээр баясуулаа. Юуб гэхэдэ, энэ ушар эб найрамдалай лагериин гол гүрэн Советскэ Союзай Германиин залуу үетэнэй саашадаа амгаланаар хүгжэхэдэнь этигэжэ байһыень үшөө дахин гэршэлэн харуулна гэжэ тэрэ хэлээ.

Немецкэ искусствонуудай академиин президиумэй, тэрэшэлэн зураглан харуулгын искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэдэлэй ба Германиин культурын хүдэлмэришэдэй зүгһөө искусствонуудай академиин вице-президент Отто Нагель үгэ хэлээ. Искусствын баялигуудые абарһан Советскэ Армиин алдарта солдадуудта тэрэ гүнзэгы ехэ баясхалан хүргэбэ.

Отто Нагелиин үгэ хэлэһэнэй һүүлээр выставкэ нээгдэһэн дээрэ соносхогдоо. Советскэ Союзай ба Германска Демократическа Республикын гимнүүд наадагдаа. Улаан лентын таһа хайшалагдахада сугларагшад Дрезденскэ галерейн гайхамшагта зурагуудые, Рафаэлиин, Тицианай, Рубенсын, Рембрандтын, Ван Дейкын, Джорджоной, Веласкесэй, Риберэй болон бусад элитэ ехэ бэрхэшүүлэй зохёолнуудые харахын тулада залнууд соо ороо.

(ТАСС).

Залуушуулай болон студентнүүдэй бүхэдэлхэйн фестивалиин урда тээ

ВАРШАВА, майн 3. (ТАСС). Эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй бүхэдэлхэйн 5-дахи фестивальда бэлэдхэлэй хэгдэжэ байһан тухай польско хэблэлэй агентство мэдээсэнэ.

Фестивальда бэлэдхэл хэхэ польско комитедэй мэдээсэлэй бюллетень соо нигэжэ заагдана. Индонезийскэ залуушуулай фронтдо ородог залуушуулай организацинууд фестивальда бэлэдхэл хэжэ байна. Эдэ организацинууд Варшавада болохо фестивальда зуун делегадые эльгээхэ юм.

Варшавада болохо фестивальда делегацинуудые эльгээхэ ябадалдань залуушуулда туһалха уряатайгаар Бихар (Инди) штадай 56 юристнүүд, культурын ба спортын 40 залуу түлөөлэгшэд, штадай хуули гаргалгын суглаанай 16 депутат зондо хандаһан байна.

Нигериин залуушуул дүрбэн хүнһөө бүридэһэн делегацие фестивальда эльгээхээр хараална.

Залуушуулай фестивалиин үедэ уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд 600 шахуу программа харуулха байна гэжэ мэдээсэлэй бюллетень соо хэлэгдэнэ. Фестивалиин үедэ олон зоной хабаадалгатай 80 гаран сэнгэлгэ ба 50 шахуу концерт болохо байна. Фестивальда хабаадагшад һонирхолтой экскурсинуудые хэхэ юм.

Египедэй премьер-министр Насерэй мэдүүлгэ

КАИР, майн 2. (ТАСС). Каирта мүнөө үгэ хэлэхэдээ, Египедэй премьер-министр Насер ингэжэ мэдүүлээ. Азиин ба Африкын оронуудай түлөөлэгшэд «урда тээнь тэдэнние эзэмдэн мүлжэжэ байһан гүрэнүүдэй хабаадалгагүйгөөр Бандунгда анха түрүүнээ зүблөө хэбэ. Тэдэнэр хадаа хариин гүрэнүүдэй эзэмдэлгэ доро саашадаа байхые хүсэнэгүйбди гэжэ соносхохын тулада сугларһан байна».

Үзэл бодолой ба политикын талаар ондо ондоо һанал бодолтой байбашье, конференцидэ хабаадагшад хадаа эб найрамдалые аршалан хамгаалха, дайн байлдаа зайсуулха шухала байһан тухай, атомна зэбсэг хорихо ба атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ шухала байһан тухай нэгэн һаналаар хэлсээ туйлажа шадаһан байна гэжэ Насер саашань хэлээ.

Афгано-пакистанска харилсаанууд хурсадаба

КАРАЧИ, майн 3 (ТАСС). Пакистанска правительство хадаа Пешавертахи, Парчинартахи ба Чамандахи консульствонуудаа болон худалдаа наймаанайнгаа түлөөлэлгын газарнуудые дары хаахыень Афганистанай правительствоһаа эринэ гэжэ Пакистанай гадаадын хэрэгүүдэй министерство үсэгэлдэр хуулитаар соносхоо.

Австриин түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар дүрбэн гүрэнэй посолнуудай венскэ зүблөөн тухай КОММЮНИКЕ

ВЕНА, майн 2. (ТАСС). Эндэ иимэ коммюнике толилогдобо:

Австриин хабаадалгатайгаар СССР-эй, США-гэй, Великобританиин ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хаража үзэхын ба гараа табихынь тула австрийска гүрэнэй договорые богони болзор соо бэлэдхэжэ дүүргэхэ зорилгоор Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай, Нэгэдэмэл Королевствын, Франциин ба Австриин түлөөлэгшэд мүнөөдэр 11 часта, Венэдэ, Союзническэ комиссиин байшан соо сугларба.

Зүблөөн дээрэ гүрэнүүдэй иимэ түлөөлэгшэд байлсана гэбэл:

СССР-эй посол И. И. Ильичев, США-гэй посол Л. Е. Томпсон, Нэгэдэмэл Королевствын посол сэр Дж. Уоллингер, Французска республикын посланник Р. Лалуэтт, Австрийска республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр д-р Л. Фигль ба Статс-Секретарь д-р Б. Крейский гэгшэд болоно.

Зүблөөн дээрэ США-гэй посол Л. Е. Томпсон түрүүлэгшээр һууба. Дипломатическа гуримда зохилдуулан, зүблөөн дээрэ ээлжээ ээлжээгээр түрүүлэгшэ болохо, зүблөөнэй хуулита хэлэнүүд хадаа ород, английска, французска ба немецкэ хэлэнүүд байха гэжэ шиидхэгдээ. Нэгэдэмэл секретариат байгуулагдаба. Зүблөөнэй хүдэлмэри хаагдамал байха гэжэ тэрэшэлэн шиидхэгдээ.

Делегацинуудай ажаглалта хэһэн гүрэнэй договорой проектын статьянуудые хаража үзэлгөөр зүблөөн эхилбэ. Нилээд амжалта туйлагдаа.

Заседанинууд үдэр бүри 14 час 30 минутада хүдэлмэреэ эхилжэ байха гэжэ хэлсэгдэбэ.

Урда Вьетнамдахи байдал

ПАРИЖ, майн 3. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Сайгонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, «Бинь Ксюен» гэжэ бүлгэмэй зэбсэгтэ отрядууд Нго Динь Дьемэй сэрэгүүдтэ түрюулэн байлдаа хэһээр урда зүг барин сухарижа намагтай райондо хорогодоһон байна. Тэдэнэр энэ районһоо партизанска дай хэхэ хүсэлэнтэй. Дайн байлдаанай таһалгаряагүйгөөр болоһон Сайгонһоо урдуурхи һуурин газарнуудта түймэр болоһон зангаараа.

ПАРИЖ, майн 3 (ТАСС). Урда Вьетнамдахи событинууд тухай Франс Пресс агентство ингэжэ мэдээсэнэ. Мүнөө үглөөгүүр Шолондо (Сайгон шадарай һуурин газар) «Бинь-Ксюен» гэжэ бүлгэмэй зэбсэгтэ отрядуудай эсэргүүсэлгэ дарагдаһан байна. Гэбэшье, Сайгоной хэдэ хэдэн районуудта шанга байлдаанууд болоо. «Хоа-Хао» ба «Бинь-Ксюен» гэжэ бүлгэмүүдэй арминуудта эсэргүү тэмсэл хэхын тулада бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдээ хэрэглэхэ гэжэ правительствын шиидэнги байһан тухай Урда Вьетнамай оборонын министр соносхоо.

Американска информационно агентствонуудай мэдээнэй ёһоор Бао Дайн тусхай түлөөлэгшэ Нгуен Ван Хинь Францһаа Урда Вьетнамда ерээд, Далат городто байна. Тэрэ хадаа урдань Нго Динь Дьемэй захиралтаар генеральна штабай начальнигай тушаалһаа гаргагдаһан байгаа. Урдавьетнамска армиин командалагшаар Бао Дайн томилһон Нгуен Ван Ви гэгшэтэй Нгуен Ван Хинь хэлсээ хэһэн байна.

Франс Пресс агентствын сайгонско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор премьер-министр Нго Динь Дьем хадаа Бао Дайе тушаалһаань гаргахын, саг зуурын правительствые, мүн национальна суглаа байгуулхын тулада майн 4-дэ Сайгондо суглархые уряалан муниципальна, провинциальна засаг баригшадта, политическэ элдэб партинуудта хандаһан байна. США-һаа Урда Вьетнамда байдаг тусхай түлөөлэгшэ генерал Коллинстэй зүблөө хэһэнэйнгээ һүүлээр Нго Динь Дьем хандалгаяа толилһон байна. Коллинс хадаа Вашингтонһоо Сайгондо яаралтайгаар ерэһэн байгаа. США хадаа Нго Динь Дьемые урда мэтэ дэмжэнэ гэжэ США-гэй хэрэгүүдээр этигэмжэтэ Киддер Коллинсын ерэһэнэй һүүлээр хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдээсээ.

Урда Вьетнамдахи событинууд хадаа американо-французска арсалдаануудай элирэн гаралга мүн болоно гэжэ парижска буржуазна хэблэл бэшэнэ.

Англида забастовочно хүдэлөөн болоно

ЛОНДОН, майн 2. (ТАСС). Рейтер агентствын Донкастерһаа (Йоркшир) мэдээсэһэнэй ёһоор, шахтёрнуудай забастовко мүнөөдэр эхилээ. Тэдэнэр салин хүлһэ нэмээхэ эрилтэ хэһэн байна. Үдэ багта долоон шахта хүдэлмэрилхөө болижо, 15.000 горнягууд забастовко хээ. Энэ забастовко 26 мянган хүдэлмэришэнтэй 13 шахтануудта саашадаа дэлгэржэ болохо байна гэжэ агентство мэдээсэнэ.

ЛОНДОН, майн 3. (ТАСС). Донкастерскэ (Йоркшир графство) нүүрһэнэй бассейнын 26 мянган шахтернууд үсэгэлдэр забастовко хэжэ эхилээ.

Энэ забастовко английска нүүрһэнэй промышленностьда һүүлэй жэлнүүдтэ болоһон тон ехэ забастовко болоно гэжэ «Файнэншл Таймс» газетэ онсо тэмдэглэнэ. Нүүрһэнэй промышленностьда бэрхэтэй байдалай тохёолдоһон тухай нүүрһэнэй асуудалаар национальна управлениин түлөөлэгшын хэһэн мэдүүлгые газетэ толилоо.

ЛОНДОН, майн 3. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын Сингапурһаа дамжуулһанай ёһоор Сингапурта забастовочно хүдэлөөн улам үргэдэнэ.

Портовой управлениин 1.300 алба хаагшад забастовко хэнэ. Тэдэнэр салин хүлһэ нэмээхэ тухай, ажалай услови һайжаруулха тухай эрилтэнүүдые дэмжэнэ. Тэрэшэлэн, автобусуудай алба хаагшад забастовко хэнэ. Хирпиисын заводой 600 шахуу хүдэлмэришэд забастовко хэһээр.

М. И. Чувьюровые хүдөөлүүлгэ

Сагһаа урид наһа бараһан үнинэй коммунист, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо Михаил Иванович Чувьюровые Улан-Удын ажалшад уржадэр һүүлшынь замда үдэшэбэ.

...Наһа барагшын бэетэй хуурсаг БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Ехэ зал соо табяатай. Үргэ улаан хилэн дээрэ М. И. Чувьюровай ехэ портрет хара бүдөөр хүреэлэтэй байна. Хара торгон хяазатай улаан тугууд тонгойлгогдонхой. Хуурсагайнь хажуугаар М. И. Чувьюровай ажалайнь алдар габьяае тэмдэглэһэн хүндэтэ шагналнууд—Ажалай Улаан Тугай орден, медальнууд хара хү... бөөтэй улаан хилэн дэрэнүүд дээр... хадаатай. Хуурсагынь сэсэгүүдэй дунда харагдана.

Хүн зон хоёр хоёроороо һубаря... дан, хуурсагайнь захаар таһалгаря... гүй ябажа гарана. Тэдэнэр наһа ба... рагшые һүүлшынь замда үдэшэхэ... ерээ. М. И. Чувьюровай хуурсагай... дэргэдэ тэрэнэй гэр бүлынхид, хани... нүхэд хүндэтэ харуулда ээлжээгээр... зогсоно.

Үдэрэй 16 часта манай республикын правительствын гэшүүд хүндэ... харуулда зогсобо.

Наһа барагшын бэетэй хуурса... уйдхар гашуудалай хүгжэмэй аялг... доро аалиханаар үргэгдэжэ, ол... хүнэй мүр дээрэ табигдаад, газа... шаа гаргагдана. Үнинэй коммунис... улаан гвардеецые үдэшэхээ ерэһ... хүн зон тэндэхи талмай дээрэ дү... рэн...

* * *

М. И. Чувьюровые хүдөөлүүлх... үедэ болоһон шаналал дурасхаал... митингые Бурят-Монголой Верхов... Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Могнон... нээгээд, БМАССР-эй Верховно Со... ведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нү... хэр Цыремпилондо үгэ үгэнэ.

—Бидэнэр манай партиин үнин... гэшүүн, социализм байгуулхы... түлөө тэмсэлдэ өөрынгөө ами наһ... үгэһэн, манай хүндэтэ нүхэр Миха... Иванович Чувьюровтай хахаса... байнабди. М. И. Чувьюров граждан... ска дайнай үедэ Агууехэ Октябри... туйлалтануудые гартаа буу зэбс... барин хамгаалалсаа һэн, Эхэ ороно... хүгжөөхэ амгалан ажалда үнэн з... хэнһөө хабаадалсажа, манай парт... правительствын политикые бэелүү... хын түлөө шэн зоригтойгоор тэмс... һэн байна. Парти, правительст... тэрэнэй үнэн сэхэ ажалые үндэр... сэгнэжэ, Ажалай Улаан Тугай орд... ноор, медальнуудаар шагнаа һ... Манай республикын ажалшад эр... сэхэ коммунист М. И. Чувьюров... арюун шэнжэ түхэлые хэтэдээ ма... тахагүйл.

Удаань КПСС-эй обкомой ... БМАССР-эй Министрнүүдэй Со... дэй зүгһөө БМАССР-эй Минист... нүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орло... шо нүхэр Тараненко, городой ажа... шадай зүгһөө Улан-Удын Горсо... дэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нү... Гурьянов гэгшэд шаналалай үгэн... дые хэлээ.

Уйдхар гашуудалай хүгжэм... абяан доро М. И. Чувьюровай хү... хадагалагдаад, сэсэгүүдээр, ол... тоото веногуудаар бүрхөөгдэбэ.

—◎—

И. В. Бабушкинай дурасхаалда памятник нээгдэбэ

Коммунистическэ партиие ба... гуулхын, хаанта засагые унагааж... түлөө, пролетарска революци... илалтын түлөө баатарлигаар тэмс... һэн мэдээжэ революционер Иван В... сильевич Бабушкинай дурасхаал... зорюулагдаһан памятник Майн ... нэй үдэр Бабушкин городто нээгд...

Ажалшан арадай эрхэ сүлөө... түлөө тэмсэлдэ ами наһаяа зорю... һан арадай герой И. В. Бабушкин... памятнигай бодхоогдоһон газар... олон тоото хүнэй хабаадалгатай... митинг болоо.

Памятнигай шулуун табсан ... рэ «1906 оной январиин 18 (3... да хаанта засагай мүрдэн ... һээгшэдэй экспедициин алууршад... гарһаа наһа бараһан революцион... — большевик И. В. Бабушкин ... 1955 он» гэжэ һылэгдэнхэй.

Митинг дээрэ И. В. Бабушкин... гэрэлтэ дурасхаалда зорюулһан ү... нүүдые хэдэн хүнүүд хэлэбэ.

Памятнигай дэргэдэ олон то... веногууд табигдаа.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

Оперо ба баледэй театрта үбэлэй сез... хаагдахын урда тээ:

Майн 6-да—оперо «Дитя радости» (... часта).

Майн 7-до—балет «Шурале» (20 час...

Майн 8-да — Ехэ концерт (20 час...

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Пятеро ... улицы Барской» (12 ч. 30 м., 18 ч. 30 ... ба 22 ч. 30 м.), «Милый друг» (1... 30 м. ба 20 ч. 30 м.). «Гости из Инд... (10 ч. 30 м. ба 14 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37 партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, местной информации и писем — 24-74. культуры и быта, промышленности — 34-05, Для междугородных переговоров — 16.

Н—00446. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 273